

*Jeesus sanoi hänelle:
"Anna minun juoda astiastasi"
Jesus sade till henne:
"Ge mig något att dricka"*

Kristittyjen ykseyden
ekumeeninen rukousviikko

Rukouspäiväjulistus ja raamatuntekstit

18.- 25.1.2015

Ekumeniska böneveckan
för kristen enhet

Böndagsplakat och bibeltexter

Herran rukous

Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä
jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille anteeksi velkamme
niin kuin mekin annamme anteeksi
velallisillemme.

Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima
ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Suomen Ekumeenisen Neuvoston
1973 hyväksymä ekumeeninen sanamuoto

Alkuperäinen englanninkielinen aineisto:

Jesus said to her: "Giv me to drink"

Jointly prepared and published by

The Pontifical Council for Promoting Christian Unity www.vatican.va

The Commission on Faith and Order of the World Council of Churches

www.oikoumene.org

SVERIGES KRISTNA RÅD

Box 14038

SE-167 14 Bromma

info@skr.org

www.skr.org

SUOMEN EKUMEENINEN NEUVOSTO / EKUMENISKA RÅDET I FINLAND

PL / PB 210

00131 HELSINKI / HELSINGFORS

Tel: 09 180 2369

sen@ekumenia.fi

www.ekumenia.fi

 facebook

*Ekumenian ystävät
Ekumenik i Finland*

*Jeesus sanoi hänelle:
"Anna minun juoda astiastasi"*

Joh. 4:1-42

*Jesus sade till henne:
"Ge mig något att dricka"*

Aineistoa

Kristittyjen ykseyden ekumeeniselle rukousviikolle
ja muuhun ekumeeniseen hartauselämään

Material

för Ekumeniska böneveckan för kristen enhet
och för annat ekumeniskt andaktsliv

Suomennos: Mika K.T. Pajunen

Toimittajat:

Heikki Huttunen, Veijo Koivula, Sirpa-Maija Vuorinen

Översättning: Per-Magnus Selinder

Redigering: Olle Kristenson

Bearbetning: Lotta Ring, Mikael Stjernberg

Referensgrupp: Göteborgs kristna samarbetsråd

Sisältö / Innehåll

Herran rukous, ekumeeninen sanamuoto.....	2
Raamatunteksti: Joh. 4:1-42	5
Den bibliska texten: Joh 4:1-42	7
Ammennamme yhteisestä lähteestä	8
Vi dricker ur samma källa.....	9
Joka juo tätä vettä.....	10
Den som dricker av detta vatten	11
Brasilian kirkollinen ja uskonnollinen konteksti	12
Brasiliens kyrkliga och religiösa sammanhang	13
Hermeneuttinen valinta	14
Ett val av bibeltolkning	15
Näiden päivien matka	14
Resan genom dagarna	15
Raamatuntutkiskelut ja rukoukset kahdeksalle päivälle	16
Bibliska reflektioner och böner för de åtta dagarna.....	17
Ensimmäinen päivä	16
Dag 1	17
Toinen päivä.....	18
Dag 2.....	19
Kolmas päivä	20
Dag 3.....	21
Neljäs päivä.....	22
Dag 4.....	23
Viides päivä	24
Dag 5.....	25
Kuudes päivä.....	26
Dag 6.....	27
Seitsemäs päivä.....	28
Dag 7.....	29
Kahdeksas päivä.....	30
Dag 8.....	31
Julistus kahdesta ekumeenisesta rukouspäivästä	32
Plakat om två ekumeniska böndagar	33
Rukouspäivien 2015 raamatuntekstit.....	34
Bibeltexter för böndagarna 2015	35

Raamatunteksti: Joh 4:1–42

Jeesus sai tietää fariseusten kuulleen, että hän kokosi ympärilleen enemmän opetuslapsia ja kastoi useampia kuin Johannes – tosin hän ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa. Silloin hän lähti Juudeasta ja siirtyi takaisin Galileaan. Hänen oli kuljettava Samarian kautta.

Matkallaan Jeesus tuli Sykar-nimiseen Samarian kaupunkiin. Sen lähellä oli maa-alue, jonka Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille, ja siellä oli Jaakobin kaivo. Matkasta uupuneena Jeesus istahti kaivolle. Oli keskipäivä, noin kuudes tunti.

Eräs samarialainen nainen tuli noutamaan vettä, ja Jeesus sanoi hänelle: "Anna minun juoda astiastasi." Opetuslapset olivat menneet kaupunkiin ostamaan ruokaa. Samarialaisnainen sanoi: "Sinähän olet juutalainen, kuinka sinä pyydät juotavaa samarialaiselta naiselta?" Juutalaiset eivät näet ole missään tekemisissä samarialaisten kanssa.

Jeesus sanoi naiselle: "Jos tietäisit, minkä lahjan Jumala on antanut, ja ymmärtäisit, kuka sinulta pyytää juotavaa, pyytäisit itse häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä." Nainen sanoi: "Herra, eihän sinulla edes ole astiaa, ja kaivo on syvä. Mistä sinä lähdevettä ottaisit? Et kai sinä ole suurempi kuin isämme Jaakob, jolta olemme saaneet tämän kaivon? Hän joi itse tämän kaivon vettä, ja sitä joivat hänen poikansa ja hänen karjansakin." Jeesus vastasi hänelle: "Joka juo tätä vettä, sen tulee uudelleen jano, mutta joka juo minun antamaani vettä, ei enää koskaan ole janoissaan. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä." Nainen sanoi: "Herra, anna minulle sitä vettä. Silloin minun ei enää tule jano eikä minun tarvitse käydä täällä veden haussa."

Jeesus sanoi hänelle: "Mene hakemaan miehesikin tänne." "Ei minulla ole miestä", nainen vastasi. Jeesus sanoi: "Totta puhuit: ei sinulla ole miestä. Viisi miestä sinulla on ollut, ja se, jonka kanssa nyt elät, ei ole sinun miehesi. Siinä puhuit totta." Nainen sanoi: "Herra, minä huomaan, että sinä olet profeetta. Meidän isämme ovat kumartaneet ja rukoilleet Jumalaa tällä vuorella, kun taas te väitätte, että oikea paikka rukoilla on Jerusalemissa." Jeesus vastasi: "Usko minua, nainen: tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. Te kumarratte sellaista, mitä ette tunne, mutta me kumarramme häntä, jonka tunnemme, sillä pelastaja nousee juutalaisten keskuudesta. Tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kaikki oikeat rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa. Sellaisia rukoilijoita Isä tahtoo. Jumala on henki, ja siksi niiden, jotka häntä rukoilevat, tulee rukoilla hengessä ja totuudessa."

Nainen sanoi: "Minä tiedän kyllä, että Messias tulee." – Messias tarkoittaa Kristusta. – "Kun hän tulee, hän ilmoittaa meille kaiken." Jeesus sanoi: "Minä se olen, minä, joka tässä puhun kanssasi."

Juuri silloin tulivat opetuslapset paikalle. Heitä hämmästytti, että Jeesus puhui naisen kanssa, mutta kukaan ei kuitenkaan kysynyt, mitä hän tahtoi ja miksi hän puhui naiselle. Nainen jätti vesiruukkunsa siihen, meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille: "Tulkaa katsomaan, tuolla on mies, joka kertoi minulle kaiken mitä olen tehnyt! Olisiko hän Messias?" Ihmiset lähtivät kaupungista ja tulivat Jeesuksen luo.

Sillä välin opetuslapset sanoivat Jeesukselle: "Rabbi, tule syömään." Mutta hän sanoi heille: "Minulla on ruokaa, josta te ette tiedä." Opetuslapset kummastelivat keskenään: "Onko joku tuonut hänelle syötävää?" Mutta Jeesus jatkoi: "Minun ruokani on se, että täytän lähettäjäni tahdon ja vien hänen työnsä päätökseen. Te sanotte: 'Neljä kuuta kylvöstä korjuuseen.' Minä sanon: Katsokaa tuonne! Vainio on jo vaalennut, vilja on kypsä korjattavaksi. Sadonkorjaaja saa palkkansa jo nyt, hän kokoaa satoa iankaikkiseen elämään, ja kylväjä saa iloita yhdessä korjaajan kanssa. Tässä pitää paikkansa sanonta: 'Toinen kylvää, toinen korjaa.' Minä olen

lähettänyt teidät korjaamaan satoa, josta ette ole nähneet vaivaa. Toiset ovat tehneet työn, mutta te pääsette korjaamaan heidän vaivannäkönsä hedelmät."

Monet tuon Samarian kaupungin asukkaista uskoivat Jeesukseen kuultuaan naisen todistavan: "Hän kertoi minulle kaiken mitä olen tehnyt." Kun samarialaiset tulivat Jeesuksen luo, he pyysivät häntä jäämään kaupunkiin, ja hän jäikin sinne kahdeksi päiväksi. Yhä useammat uskoivat Jeesukseen kuultuaan hänen itsensä puhuvan, ja he sanoivat naiselle: "Nyt emme enää usko vain sinun puheesi perusteella. Me olemme nyt itse kuulleet häntä ja tiedämme, että hän todella on maailman pelastaja."

Ekumeenisen rukousviikon 2015 kansainvälisen aineiston valmistelu on tapahtunut Brasiliassa. Valmistelutyöryhmään ovat kuuluneet edustajat Brasilian kansallisesta kirkkojen neuvostosta (Conselho Nacional de igrejas Cristãs do Brasil, CONIC), Latinalaisen Amerikan kirkkojen neuvoston Brasilian yksiköstä (Representação Regional Brasileira do Conselho Latino Americano de Igrejas, CLAI), Raamattuopetuksen ekumeenisesta keskuksesta (Centro Ecumênico de Estudo Bíblico, CEBI) ja Ekumeenisen koulutuksen keskuksesta (Centro Ecumênico para Aconselhamento e Formação).

Conselho Nacional de Igrejas Cristãs do Brasil

Internationella materialet för böneveckan 2015 har förberetts i Brasilien. I förberedelserna har varit representerade Nationella kyrkornas råd i Brasilien (Conselho Nacional de igrejas Cristãs do Brasil, CONIC), Brasilianska enheten av Latinamerikanska kyrkornas råd (Representação Regional Brasileira do Conselho Latino Americano de Igrejas, CLAI), Ekumeniska bibelstudiecentret (Centro Ecumênico de Estudo Bíblico, CEBI) och Centret för ekumenisk utbildning (Centro Ecumênico para Aconselhamento e Formação).

Den bibliska texten: Joh 4:1–42

När Jesus förstod att fariséerna hade fått höra att han vann fler lärjungar än Johannes och döpte fler – det var dock inte Jesus själv som döpte, utan hans lärjungar – lämnade han Judeen och begav sig på nytt till Galileen. Han måste ta vägen genom Samarien och kom där till en stad som hette Sykar, inte långt från den mark som Jakob gav sin son Josef. Där fanns Jakobs källa. Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner vid källan. Det var mitt på dagen.

En samarisk kvinna kom för att hämta vatten. Jesus sade till henne: ”Ge mig något att dricka.” Lärjungarna hade nämligen gått bort till staden för att köpa mat. Samariskan sade: ”Hur kan du, som är jude, be mig om vatten? Jag är ju en samarisk kvinna.” (Judarna vill inte ha något med samarierna att göra.) Jesus svarade henne: ”Om du visste vad Gud har att ge och vem det är som säger till dig: Ge mig något att dricka, då skulle du ha bett honom, och han skulle ha gett dig levande vatten.” Kvinnan sade: ”Herre, du har inget att hämta upp det med och brunnen är djup. Varifrån tar du då det levande vattnet? Skulle du vara större än vår fader Jakob som gav oss brunnen och själv drack ur den, liksom hans söner och hans boskap?” Jesus svarade: ”Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv.” Kvinnan sade till honom: ”Herre, ge mig det vattnet, så att jag aldrig blir törstig och behöver gå hit efter vatten.”

Jesus sade: ”Gå och hämta din man.” Kvinnan svarade: ”Jag har ingen man.” Jesus sade: ”Du har rätt när du säger att du inte har någon man. Fem män har du haft, och den du nu har är inte din man. Där talade du sanning.” Kvinnan sade: ”Herre, jag ser att du är en profet. Våra fäder har tillbett Gud på det här berget, men ni säger att platsen där man skall tillbe honom finns i Jerusalem.” Jesus svarade: ”Tro mig, kvinna, den tid kommer då det varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni skall tillbe Fadern. Ni tillber det som ni inte känner till. Vi tillber det vi känner till, eftersom frälsningen kommer från judarna. Men den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom. Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning.” Kvinnan sade: ”Jag vet att Messias kommer” (alltså den Smorde) ”och när han kommer skall han låta oss veta allt.” Jesus sade till henne: ”Det är jag, den som talar till dig.”

I detsamma kom lärjungarna. De blev förvånade över att han talade med en kvinna, men ingen frågade vad han ville henne eller varför han talade med henne. Kvinnan lät sin vattenkruka stå och gick bort till staden och sade till folket där: ”Kom så får ni se en man som har sagt mig allt som jag har gjort. Kan han vara Messias?” De gick ut ur staden för att söka upp honom. Under tiden sade lärjungarna till honom: ”Rabbi, kom och ät.” Han svarade: ”Jag har mat att äta som ni inte känner till.” Lärjungarna sade då till varandra: ”Kan någon ha kommit med mat till honom?” Jesus sade: ”Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk. Ni säger: fyra månader till, så är det dags att skörda. Men jag säger er: lyft blicken och se hur fälten redan har vitnat till skörd. Den som skördar får sin lön, han bärgar grödan till evigt liv, så att den som sått och den som skördar kan glädja sig tillsammans. Här gäller ju ordet att en sår och en annan skördar. Jag har sänt er att skörda där ni inte behövt arbeta. Andra har arbetat, och ni får lönen för deras möda.”

Många samarier från den staden hade kommit till tro på honom genom kvinnans ord när hon försäkrade: ”Han har sagt mig allt som jag har gjort.” När samarierna kom till honom bad de honom stanna hos dem, och han stannade där två dagar. Många fler kom till tro genom hans egna ord, och de sade till kvinnan: ”Nu är det inte längre vad du har sagt som får oss att tro. Vi har själva hört honom och vet att han verkligen är världens frälsare.”

Ammennamme yhteisestä lähteestä

Saman veden äärellä vietämme ekumeenista rukousviikkoa vuoden 2015 tammikuussa. Brasilialainen ekumeeninen työryhmä on valinnut rukousviikon teemaksi evankeliumin kohdan: Jeesus sanoi hänelle: Anna minun juoda astiastasi (Joh.4:7). Teema kumpuaa Johanneksen evankeliumin neljännen luvun kertomuksesta Kristuksen ja samarialaisen naisen kohtaamisesta Sykarin kaivolla. (Joh.4:5–42).

Kohtaaminen kaivolla on kertomus Jumalan läsnäolosta ja ilmoituksesta, joka sovittaa ihmisiä erottavat kuilut. Evankeliumi tulee esiin veden äärellä, kun Jeesus ylittää rituaalisen epäpuhtauden rajan ja pyytää vettä vierasheimoisesta ja vääräuskoisen naisen astiasta. Nainen tajuaa tilanteen vallankumouksellisuuden ja pyytää Jeesukselta elämän vettä (Joh.4:7–15). Tämä antaa paljon pohdittavaa ekumeenisesta näkökulmasta. Se muistuttaa meitä yhteisestä lähteestä: Kristus antaa elämän vettä, joka uudistaa meidät. Toiseksi se muistuttaa vieraanvaraisuuden ja tasaveroisen kohtaamisen voimasta, jonka kautta Jeesus sanoo: Minä se olen (Joh 4:25–26).

Rukousviikkoa ja sen aineistoa valmistellut työryhmä on kiinnittänyt huomiota siihen vääräuskoisuuden tilaan, jossa jotkin kristilliset ryhmät ovat omaksuneet kilpailuasenteen toisiaan vastaan. Ekumeeninen rukousviikko kutsuu kristittyjä toisenlaiseen liikkeeseen, joka saa voimansa keskinäisestä kunnioituksesta, vieraanvaraisuudesta ja sovinnosta.

Ekumeenista rukousviikkoa vietetään vuosittain kaikkialla maailmassa 18.–25. tammikuuta. Rukousjakso on kahdeksan päivän mittainen ja sitä kutsutaan myös rukousoktaaviksi. Kristittyjen ykseyden rukousviikkoa varten tuotettu aineisto yhdistää eri puolilla maailmaa elävät kristityt samojen Raamatun tekstien ympärille, kuuntelemaan niitä ja pohtimaan yhteistä teemaa. Rukoillessamme ykseyden puolesta liitymme rukoilevien kristittyjen yhteyteen kaikkialla maailmassa.

Kristillisten kirkkojen hajaannus jatkuu yhä, eikä sovinto tai rauha leimaa erilaisten kristittyjen elämää kaikissa maissa tai olosuhteissa. Näemme kuitenkin myös monia rohkaisevia merkkejä, jotka ovat lupauksia ykseydestä ja kertovat kaipuusta siihen. Rukouksemme ykseyden puolesta saa leimansa toivosta ja ilosta niiden kaikkein olennaisimpien asioiden takia, jotka tekevät meistä veljiä ja sisaria Kristuksessa.

Rukouksessa katseemme kääntyvät näkemään sen maailman todellisuuden, jossa elämme ja ne ihmiset, jotka elävät lähisuhteiden, köyhyyden, yhteiskunnallisen vääryyden ja riistön, vainojen, luonnonmullistusten, miehitysvallan ja sodan ahdistamina. Katseemme kääntyvät Raamatun ilmoittaman Jumalan puoleen, joka on rauhan, sovituksen ja anteeksiantamisen Jumala. Ekumeenisella rukousviikolla rukoilemme rauhan ja oikeudenmukaisuuden puolesta ja omalta osaltamme liitymme Kristuksen tahtoon että he kaikki olisivat yhtä (Joh.17:21).

Tervetuloa rukoilemaan yhdessä!

Toimituskunta

Vi dricker ur samma källa

Vid samma källa firar vi Ekumeniska böneveckan i januari 2015. En brasiliansk arbetsgrupp har som böneveckans tema valt: Jesus sade till henne: Ge mig något att dricka (Joh.4:7). Temat kommer från Johannes evangeliums berättelse om när Jesus möter en samarisk kvinna vid Sykars brunn (Joh.4:5–42).

Mötet vid brunnen är en berättelse om Guds närvaro och uppenbarelse som överbrygger klyftor mellan människor. Evangeliet kommer till synes vid vattnet då Jesus överskrider gränsen för rituell orenhet och ber en kvinna ur ett annat folk och med annan tro om vatten. Kvinnan förstår hur speciell situationen är och ber Jesus om livets vatten (Joh.4:7–15). Berättelsen ger mycket att tänka på också ur ekumeniskt perspektiv. Den visar på vår gemensamma källa, att Kristus erbjuder livets vatten som förnyar oss. Den påminner oss om kraften i gästfriheten och jämlikt bemötande. Med hänvisning till detta säger Jesus: Det är jag (ordagrant: Jag...är den du nu nämnde, Joh.4:25–26).

Böneveckan och dess arbetsgrupp konstaterar att del kristna grupper fokuserar mera på inbördes konkurrens än på enhet. Ekumeniska böneveckan bjuder alla kristna till en annan sorts rörelse som får sin kraft av inbördes respekt, gästfrihet och försoning.

Ekumeniska böneveckan firas överallt i världen 18–25 januari. Böneveckan är egentligen åtta dagar lång och kallas därför också böneoktav. Materialet för böneveckan för kristen enhet förenar kristna runt hela jorden kring samma bibeltexter, när vi lyssnar till dem och reflekterar kring ett gemensamt tema. Då vi ber om enhet förenas vi med en bedjande kristen gemenskap i hela världen.

De kristna kyrkornas splittring är fortfarande ett faktum. Försoning och fred är inte alltid det tydligaste kännetecknet på många kristnas sätt att leva under olika omständigheter i världen. Men vi ser också många uppmuntrande tecken som bär löfte om enhet och längtan efter gemenskap. Våra böner för enhet präglas av hopp och glädje för allt det som gör oss till systrar och bröder i Kristus.

I bön vänds våra blickar till den verklighet där människor lider i våldsamma närrelationer, av fattigdom, av orättvisor i samhället, av förföljelser, av naturkatastrofer, av ockupation eller krig. Våra blickar vänds till Bibelns Gud som är fredens, försoningens och förlåtelsens Gud. Under Ekumeniska böneveckan ber vi för fred och rättvisa och förenas med Kristi egen bön om de alla må vara ett (Joh.17:21).

Välkommen med och be!

Redaktionskommittén

Joka juo tätä vettä...

Matka, polttava aurinko, väsymys, jano... "Anna minun juoda." Tätä kaikki ihmiset tarvitsevat. Jumala joka tulee Kristuksessa ihmiseksi (Joh. 1:14) ja tyhjentää itsensä jakaakseen meidän ihmisyytemme (Fil. 2:6-7), voi pyytää samarialaiselta naiselta: "Anna minun juoda" (Joh. 4:7). Samalla tämä Jumala, joka tulee kohtaamaan meidät, tarjoaa elävää vettä: "Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä." (Joh. 4:14)

Jeesuksen ja samarialaisen naisen kohtaaminen kutsuu meidät kokeilemaan toisen kaivon vettä ja myös tarjoamaan vähän omastamme. Meidän erilaisuutemme rikastuttaa toinen toistamme. Kristittyjen ykseyden rukousviikko on etuoikeutettu rukouksen, kohtaamisen ja vuoropuhelun paikka. Se tarjoaa mahdollisuuden tunnistaa toisen rikkaus ja arvo, toisenlaisuus, ja pyytää Jumalalta ykseyden lahjaa.

"Kuka ikinä juokaan tätä vettä, palaa aina takaisin", sanoo brasilialainen sananlasku, jota käytetään aina kun vieras on lähtemässä. Virvoittava lasi vettä, chimarrão¹, kahvia tai tererétä² ovat hyväksynnän, vuoropuhelun ja rinnakkaiselon tavaramerkkejä. Raamatullinen ele tarjota vettä kaikille tulijoille (Matt. 10:42) vieraanvaraisuuden ja jakamisen merkinä toistuu jatkuvasti kaikilla Brasilian alueilla.

Olemme ehdottaneet Kristittyjen ykseyden rukousviikolle tekstiä, jonka tutkiskelun ja mietiskelyn tarkoituksena on auttaa yksilöitä ja yhteisöjä tunnistamaan dialoginen ulottuvuus siinä Jeesuksen hankkeessa, jota kutsumme Jumalan valtakunnaksi.

Teksti vahvistaa sen, kuinka tärkeää on, että jokainen tuntee ja ymmärtää oman identiteettinsä siten, ettei toisten identiteetti näyttäydy uhkana. Kun emme koe itseämme uhatuiksi, voimme kokea toisen täydentävän meitä: kukaan ihminen tai mikään kulttuuri ei riitä itsessään! Siksi näistä sanoista "anna minun juoda astiastasi" syntyy kuva, joka puhuu siitä kuinka yksi täydentää toista: veden juominen toisen kaivosta on ensimmäinen askel hänen olemassaolonsa kokemiseen. Tämä johtaa molempia rikastuttavaan lahjojen vaihtoon. Siellä missä toisen lahjoista kieltäydytään, tehdään paljon vahinkoa yhteiskunnalle ja Kirkolle.

Johanneksen neljännessä luvussa Jeesus on muukalainen, joka saapuu paikalle väsyneenä ja janoissaan. Hän tarvitsee apua ja pyytää vettä. Nainen on omalla maallaan; kaivo kuuluu hänen kansalleen, hänen perinteelleen. Juuri hän omistaa astian ja juuri hänellä on mahdollisuus veden nostamiseen. Mutta hänkin on janoissaan. He tapaavat ja kohtaaminen tarjoaa kummallakin odottamattoman mahdollisuuden. Jeesus ei lakkaa olemasta juutalainen sillä, että hän juo samarialaisen naisen tarjoamaa vettä. Samarialainen pysyy sinä, joka hän on, vaikka liitetykin Jeesuksen tielle. Kun me tunnistamme vastavuoroiset tarpeemme, voimme täydentää toinen toistemme elämää entistä rikkaammiksi. "Anna minun juoda astiastasi" edellyttää sekä Jeesuksen että samarialaisen pyytävän sitä, mitä he toisiltaan tarvitsevat. "Anna minun juoda astiastasi" pakottaa meidät tunnustamaan, että ihmiset, yhteisöt, kulttuurit, uskonnot ja etniset ryhmät tarvitsevat toinen toistaan.

"Anna minun juoda astiastasi" johtaa sellaiseen eettiseen toimintaan, joka tunnustaa meidän tarvitsevan toinen toistamme voidaksemme elää todeksi Kirkon lähetystehtävää. Se pakottaa meidät muuttamaan asenteitamme, ykseyden etsimiseen moninaisuuden keskellä, avoimina erilaisille rukouksen ja kristillisen spiritualiteetin muodoille.

¹ Chimarrão on perinteinen etelä-brasilialainen uutettava juoma, jota valmistetaan liottamalla yerba maten kuivattuja lehtiä. Sitä juodaan yleensä yhdessä ystävien tai perheen kanssa.

² Tämä valmistetaan samalla tavoin kuin chimarrão, mutta kiehuvan veden asemesta tereréen käytetään kylmää vettä.

Den som dricker av detta vatten...

På vandring, brännande sol, trötthet och törst... "Ge mig något att dricka." Det är ett behov hos alla mänskliga varelser. Gud, som blev människa i Kristus (Joh 1:14) och avstod från allt för att dela vår mänsklighet (Fil 2:6–7), kunde be den samariska kvinnan: "Ge mig något att dricka" (Joh 4:7). Den Gud som kommer för att möta oss kan samtidigt erbjuda det levande vattnet: "Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv" (Joh 4:14).

Mötet mellan Jesus och den samariska kvinnan inbjuder oss att pröva vatten från en annan källa, men också att erbjuda något av vår egen. Genom mångfalden berikar vi varandra. Böneveckan för kristen enhet ger oss en utsökt möjlighet till bön, möte och dialog. Det är en möjlighet för oss att upptäcka rikedomerna och de värden som finns hos andra, hos dem som är annorlunda än vi själva, och att be Gud om enhetens gåva.

"Den som dricker av detta vatten fortsätter att komma tillbaka." Så lyder ett brasilianskt ord-språk, som alltid används när en besökare tar avsked. Ett uppfriskande glas med vatten, chimarrão³, kaffe, tereré⁴, utgör tecken på acceptans, dialog och samhörighet. Den bibliska gesten att erbjuda vatten till var och en som kommer (Matt 10:42), som ett sätt att välkomna och dela, är något som förekommer i alla regioner i Brasilien.

Det föreslagna studiet och reflektionerna kring denna text under böneveckan för kristen enhet vill vara en hjälp för enskilda människor och församlingar att upptäcka en dialogdimension i Jesu uppdrag, det vi kallar Guds rike.

Texten bekräftar vikten av att en människa lär känna och förstår sin egen identitet på ett sätt som gör att andras identitet inte uppfattas som ett hot. Om vi inte känner oss hotade kan vi få erfara hur vi kompletterar varandra: en ensam individ eller en enda kultur räcker inte! Därför är den bild som växer fram ur orden Ge mig något att dricka en bild som handlar om att vi kompletterar varandra. Att dricka vatten från någon annans källa är ett första steg att uppleva en annan människas sätt att vara. Detta leder till ett utbyte av gåvor som är berikande. Om gåvor från andra avvisas ställer det till med stor skada både för samhället och för kyrkan.

I texten från fjärde kapitlet i Johannes evangelium är Jesus en främling som kommer och är trött och törstig. Han behöver hjälp och ber om vatten. Kvinnan är i sitt eget land. Brunnen tillhör hennes folk och hennes tradition. Hon äger vattenkärlet och är en av dem som har tillgång till vattnet. Men hon är också törstig. De möts och detta möte erbjuder en oväntad möjlighet för dem båda. Jesus upphörde inte att vara jude därför att han drack av det vatten som erbjöds av den samariska kvinnan. Den samariska kvinnan förblev den hon var då hon accepterade Jesus. När vi erkänner att vi har ömsesidiga behov, kommer något att tillföras våra liv på ett mer berikande sätt. Orden Ge mig något att dricka förutsätter att både Jesus och den samariska kvinnan ber om något de behöver få av varandra. Ge mig något att dricka tvingar oss att erkänna att människor, samhällen, kulturer, religioner och etniska grupper behöver varandra.

Ge mig något att dricka uppmanar till handling som erkänner nödvändigheten att vi alla är en del i Kyrkans mission. Den utmanar oss att förändra våra attityder och att förbinda oss att söka enheten mitt i vår splittring genom att öppna oss för en mångfald av former för bön och kristen spiritualitet.

---

³ *chimarrão* är en bitter dryck i Södra Brasilien. Den tillreds av yerbablada. Bladen torkas och sönderdelas, med eller utan kvistdelar, till det som kallas *yerba mate*. Att dricka tillsammans med vänner eller familjen är en utbredd vana.

⁴ *tereré* är en dryck som består av *yerba mate* och örter som blandas med kallt vatten eller fruktjuice (vanligtvis av citrusfrukter). De vanligaste örterna som blandas med *yerba mate* är avsvalkande örter såsom mynta.

Brasilian kirkollinen ja uskonnollinen konteksti

Brasiliaa voidaan pitää hyvin uskonnollisena maana. Se on perinteisesti tunnettu maana, jossa tietty ”sydämellisyys” leimaa eri sosiaaliluokkien ja etnisten ryhmien välisiä suhteita. Brasilia elää kuitenkin nyt aikaa, jolloin suvaitsemattomuus kasvaa, mikä tulee esiin korkeina väkivaltalukuina erityisesti vähemmistöjä ja haavoittuvia kuten mustia, nuoria, homoseksuaaleja, afro-brasilialaisten uskontojen harjoittajia, naisia ja alkuperäiskansojen jäseniä kohtaan.

Tämä suvaitsemattomuus pysyi pitkään piilossa, mutta tuli entistä avoimemmaksi ja paljasti toisenlaisen Brasilian, kun maan suojeluspyhimyksen Aparecidan Neitsyen juhlapäivänä 12. lokakuuta 1995 eräs uushelluntailaisen kirkon piispa potkaisu Aparecidan Neitsyen patsasta kansallisessa televisiolähetysessä. Tätä on seurannut yhä uusia kristillispohjaisia uskonnollisen suvaitsemattomuuden tapauksia. Samanlaisia kristillisen suvaitsemattomuuden ilmauksia on kohdistettu myös muita uskontoja ja erityisesti afro-brasilialaisia ja alkuperäiskansojen uskontoja kohtaan.

Tällainen toiminta perustuu uskonnollisen kilpailun logiikalle. Brasiliassa jotkin kristilliset ryhmät ovat kasvavassa määrin omaksuneet kilpailuasenteen toisiaan kohtaan: kilpailu asemasta joukkoviestimissä, uusista jäsenistä sekä suurten tilaisuuksien julkisesta rahoituksesta. Paavi Franciscus viittaa juuri tähän ilmiöön kirjoittaessaan: "Hengellinen maailmallisuus joutaa jotkut kristityt sotaan muiden kristittyjen kanssa, jotka haittaavat heidän pyrkimystään valtaan, arvovaltaan, mielihyvään tai taloudelliseen turvallisuuteen." (*Evangelii Gaudium – Evankeliumin ilo* #98)

Uskonnollisen kilpailun asetelma on vaikuttanut perinteisiin kristillisiin tunnustuskuntiin, joiden jäsenmäärä on vähentynyt tai vakiintunut aloilleen. Se on vahvistanut näkemystä, jonka mukaan juuri voimakkailla ja dynaamisilla kirkoilla on paljon jäseniä. Tämän seurauksena perinteisten kirkkojen keskuudessa on huomattavia osia, jotka vetäytyvät kristillisen Kirkon näkyvän ykseyden tavoittelusta.

Tämä talousvetoinen kristillisyyden sijoittaa puoluepolitiikkaan ja joissakin tapauksissa synnyttää omia poliittisia puolueita. Se liittoutuu tiettyjen intressiryhmien kuten suurmaanomistajien, maatalousyritysten ja rahoitusmarkkinoiden kanssa. Jotkut tarkkailijat puhuvat jopa poliittisen elämän tunnustuskuntaistumisesta, joka vaarantaa valtion ja uskonnon eron. Näin ekumeeninen logiikka, joka perustuu erottavien jakolinjojen purkamiselle, korvautuu ”korporatiivisella” logiikalla ja tunnustuskuntaisten etujen suojelemisella.

Vaikka vuoden 2010 virallinen väestönlaskenta osoittaa, että 86,8 % brasilialaisista identifioi itsensä kristityiksi, osoittavat väkivaltatilastot korkeita lukemia. Korkea kristinuskoon kuulumisaste ei siten näytä siirtyvän väkivallattomiin asenteisiin ja ihmisarvon kunnioittamiseen. Tämä väittämä voidaan osoittaa seuraavilla tilastotiedoilla:

Naisiin kohdistuva väkivalta: vuosien 2000 ja 2010 välillä Brasiliassa murhattiin 43 700 naista. Neljäkymmentäyksi prosenttia väkivallasta kärsivistä naisista kohtaa sitä omassa kodissaan.

Brasiliens kyrkliga och religiösa sammanhang

Brasilien kan betraktas vara ett mycket religiöst land. Traditionellt är det känt som ett land där en viss värme karaktäriserar relationerna mellan sociala klasser och etniska grupper. Brasilien genomgår idag emellertid en period av växande intolerans, som tar sig uttryck i ett höggradigt våld, riktat särskilt mot minoriteter och utsatta människor: svarta, ungdomar, homosexuella, utövare av afro-brasiliansk religion, kvinnor och urfolk.

Denna intolerans var under en lång tid dold. Den kom fram i ljuset och avslöjade ett anorlunda Brasilien den 12 oktober 1995, dagen då landets skyddshelgon, Jungfru Maria av Aparecida, firas. Då sparkade en biskop från en neopentekostal kyrka sönder en staty av Maria av Aparecida mitt under en nationell TV-utsändning. Sedan dess har det förekommit andra incidenter som grundas på kristenbaserad religiös intolerans. Det har också förekommit liknande händelser som vittnar om kristen intolerans gentemot andra religioner, särskilt afro-brasilianska och urfolkens traditioner.

Logiken som leder fram till sådana händelser är konkurrensen på den religiösa marknaden. I ökad utsträckning finns det i Brasilien kristna grupper som konkurrerar aggressivt med varandra för att få plats i massmedia, vinna anhängare och skaffa bidrag för större evenemang. Påven Franciscus pekar på detta fenomen, när han skriver: "Andlig världslighet leder somliga kristna in i ett krig med andra kristna som man anser stå i vägen för det egna anspråket på makt, prestige, uppskattning och ekonomisk framgång" (*Evangelii Gaudium #98*).

Denna situation av religiös konkurrens har påverkat livet hos de traditionella kristna kyrkorna vars medlemstal har minskat eller stagnerat. Detta har uppmuntrat idén om att en stark och dynamisk kyrka är den som har många medlemmar. Ett resultat av detta är en tendens bland stora delar av de traditionella kyrkorna att distansera sig från sökandet efter synlig enhet i den kristna kyrkan.

Denna marknadsdrivna kristendom har satsat på partipolitik och i vissa fall bildat egna politiska partier. Den har allierat sig med specifika intressegrupper, t.ex. med stora jordägare, jordbruksindustrin och finansmarknaden. En del iakttagare går så långt som att tala om en konfessionalisering av det politiska livet, något som hotar åtskillnaden mellan stat och religion. Den ekumeniska tanken att bryta ned skiljemurarna har ersatts av en korporativ tanke och skydd för kyrkosamfundens egenintressen.

Även om den officiella folkräkningen från 2010 visar att 86,8 procent av befolkningen i Brasilien räknar sig själva som kristna, har landet mycket höga våldssiffror. Alltså betyder inte en stor andel kristna med nödvändighet att man tar avstånd från våld och visar respekt för mänskovärdet. Detta faktum kan illustreras med följande siffror:

Våld mot kvinnor: Mellan åren 2000 och 2010 mördades 43 700 kvinnor i Brasilien. 41 procent av dessa kvinnor utsattes för våld som ägde rum i deras egna hem.

Alkuperäiskansoihin kohdistuva väkivalta: alkuperäiskansojen jäseniin kohdistuva väkivalta liittyy usein vesivoiman kehittämiseen ja teollisen maataloustuotannon laajentamiseen. Nämä kaksi hanketta ilmaisevat maassa vallalla olevaa kehittämismallia. Ne ovat pitkälti syinä alkuperäiskansojen alueiden hitaaseen rajaamiseen ja tunnustamiseen.

Brasilian roomalaiskatolisen piispainkokouksen maakomissio (Comissão Pastoral da Terra, CPT) mainitsee vuoden 2011 raportissaan ”Brasilian alkuperäiskansoihin kohdistuva väkivalta” 450 Brasilian alkuperäiskansojen alueilla käynnissä olevaa kehityshanketta. Nämä hankkeet toteutuvat ilman Kansainvälisen työjärjestön (ILO) konventiossa 169 visioimaa asianmu-
kaista konsultointia alkuperäiskansojen kanssa. CPT:n raportti tuomitsee vuosien 2003 ja 2011 välillä tapahtuneiden 500 alkuperäiskansojen jäsenten murhat, joista 62,7 % tapahtui Mato Grosso do Sulin osavaltiossa. Joka vuosi murhataan keskimäärin 55,8 alkuperäiskansoihin kuuluvaa ihmistä.

Eri tavoin ilmenevä suvaitsemattomuus tulisi kohdata myönteisin keinoin: oikeutettua erilaisuutta kunnioittaen ja vuoropuhelua edistäen. Se on evankeliumin mukainen tie pysyvään rauhaan ja sovintoon.

Hermeneuttinen valinta

CEBI:n omaksumaa menetelmää, jota käytetään laajalti eri puolilla Latinalaista Amerikkaa, kutsutaan Raamatun kontekstuaaliseksi lukemiseksi. Tämä on sekä akateeminen että kansan tapa lukea Raamatun tekstejä.

Tätä menetelmää käytettäessä arkielämä on kaiken raamatullisen teologian ja tulkinnan lähtökohtana. Sovellamme Jeesuksen lähestymistapaa Emmauksen tiellä (vrt. Luuk. 24:13–24): Mitä tapahtuu? Mistä puhutte? Siirrymme kontekstista Raamatun tekstiin. Tämän metodin matkassa Raamattu on lamppu askeillemme ja valo matkallemme (Ps. 119:105). Otamme Raamatun lyhyiksi valaisemaan elämämme matkaa. Raamatun teksti opettaa meitä ja muuttaa meidät niin, että voimme todistaa Jumalan tahdosta siinä kontekstissa, jossa elämme.

Näiden päivien matka

Tarjoamme tuleville kahdeksalle päivälle matkaa, joka alkaa julistuksesta ja johtaa tuomitsemiseen, luopumiseen ja todistamiseen. Viikko alkaa julistamalla Jumalaa, joka on luonut meidät omaksi kuvakseen, Kolmiyhteisen Jumalan kuvaksi, ykseydeksi erilaisuudessa. Erilaisuus on osa Jumalan suunnitelmaa.

Seuraavaksi tuomitaan jotkin epäoikeudenmukaiseen erotteluun johtavat synnin leimaamat tilanteet.

Kolmanneksi luopuminen poissulkevista synnillisistä asenteista merkitsee askelta kohti Jumalan valtakunnan ykseyttä.

Lopulta todistamme armollisesta Jumalasta, joka on aina valmis ottamaan meidät luokseen epätäydellisyydestämme huolimatta ja jonka Pyhä Henki pakottaa meidät sovintoon ja ykseyteen. Näin koemme helluntain, ne monet Hengen lahjat, jotka johtavat Jumalan valtakunnan toteutumiseen.

Våld mot urfolken: Våld mot urfolken är ofta relaterat till utbyggnaden av stora vattenkraftsanläggningar och expansion inom jordbruksindustrin. Dessa två områden visar på en utvecklingstrend som är betecknande för landet idag. De bidrar markant till den långsamma markeringen och erkännandet av urfolkens territorier.

År 2011 identifierade rapporten "Våld mot urfolken i Brasilien" från den pastorala landkommissionen (Comissão Pastoral da Terra, CPT), en organisation knuten till Romersk-katolska biskopskonferensen i Brasilien. Rapporten har identifierat 450 pågående prospekteringar på urfolkens mark i Brasilien. Dessa prospekteringar skedde utan någon egentligt samråd med urfolken, som det stipuleras i konvention 169 från FNs Internationella arbetsorganisation (ILO). CPT-rapporten uppger att 500 människor från urfolken mördades mellan åren 2003 och 2011; 62,7 procent av dessa mord skedde i delstaten Mato Grosso do Sul. Det årliga genomsnittet för mord är 55,8 bland urfolken.

Att övervinna intoleransen i dess skilda former måste ske utifrån en positiv utgångspunkt: genom respekt för en legitim mångfald och genom att uppmuntra dialogen som en ständig väg till försoning och fred i trohet till evangeliet.

Ett val av bibeltolkning

Den metod som har antagits av CEBI och som används brett över hela Latinamerika kallas för kontextuell bibelläsning. Denna är samtidigt ett akademiskt och ett folkligt sätt att närma sig de bibliska texterna.

I denna metod är det vardagliga livet utgångspunkten för biblisk teologi och tolkning. Vi tillämpar det sätt som Jesus använde på vägen till Emmaus (jfr Luk 24:13–24): Vad har hänt? Vad samtalar ni om? Från den aktuella situationen rör vi oss till den bibliska texten. Under denna metodresa är Bibeln en lykta för vår fot och ett ljus på vår stig (Psalt 119:105). Vi använder Bibeln som en strålkastare för att lysa upp vår livsväg. De bibliska texterna lär oss och förvandlar oss, så att vi kan bära vittnesbörd om Guds vilja i det sammanhang i vilket vi lever.

Resan genom dagarna

Veckan börjar med ett annorlunda vägval. Gud berättar om enhet i mångfald. Gud har skapat oss till sin avbild, dvs avbilden av den Treenige Guden, dvs en enhet i mångfald. Mångfald är en del av Guds skapelse.

Man följer läsningarna dag för dag och börjar med metodstegen ”startpunkt” och ”bedömning”.

Sedan följer texter om mod att ta avstånd från det som hindrar oss. Därefter följer ytterligare metodsteg med texter som visar på hur man överskrider gränser och möts i förtroende trots religiösa och kulturella skillnader.

Veckan avslutas med en kallelse om att vittna om nåden från den Gud som alltid vill ta emot oss, trots vår ofullkomlighet och vars heliga Ande driver oss till försoning och enhet. Detta var pingstens erfarenhet, Andens många gåvor som leder fram till förverkligandet av Guds rike.

Raamatuntutkiskelut ja rukoukset kahdeksalle päivälle

ENSIMMÄINEN PÄIVÄ: Julistus

On kuljettava Samarian kautta (Joh. 4:4)

1. Moos. 24: 10–33 Abraham ja Rebekka kaivolla
Psalmi 42 Peura joka kaipaa virtaavien vetten ääreen
2. Kor. 8: 1-7 Makedonian seurakuntien runsas anteliaisuus
Joh. 4: 1-4 Hänen oli kuljettava Samarian kautta.

Kommentaari

Jeesus ja hänen opetuslapsensa siirtyivät Juudeasta Galileaan. Samaria on näiden kahden alueen välillä. Samaria ja samarialaiset herättivät erityisiä ennakkoluuloja. Samarian huono maine johtui siitä, että siellä olivat rodut ja uskonnot sekoittuneet. Ei ollut tavatonta käyttää vaihtoehtoisia reittejä voidakseen välttää astumasta Samarian maaperälle.

Mitä Johanneksen evankeliumi tarkoittaa sanoessaan, että 'on kuljettava Samarian kautta'? Kyse ei ole vain maantieteestä vaan Jeesuksen valinnasta: 'Samarian kautta kulkeminen' tarkoittaa toisen, erilaisen, usein uhaksi koetun kohtaamisen välttämättömyyttä.

Juutalaisten ja samarialaisten välinen konflikti oli vanha. Samarialaisten esivanhemmat olivat tehneet eron eteläisestä kuningaskunnasta, joka vaati jumalanpalveluksen keskittämistä Jerusalemiin (1. Kun. 12). Myöhemmin assyrialaiset valtasivat Samarian vieden paljon alkuperäistä väestöä pakkosiirtolaisuuteen ja tuoden heidän tilalleen monia vieraita kansoja, joilla kullakin oli omat jumalansa ja jumaluutensa. Samarialaisista tuli siten juutalaisille "sekarotuista ja epäpuhdasta" kansaa. Myöhemmin Johanneksen evankeliumissa juutalaiset haluavat tahrata Jeesuksen maineen syyttämällä häntä sanoen: "Sinä olet samarialainen, ja sinussa on paha henki. Eikö asia olekin niin?" (Joh. 8:48)

Myös samarialaisten oli vaikeaa hyväksyä juutalaisia (Joh. 4:8). Menneisyyden loukkaukset syvenivät, kun noin vuonna 128 eKr. juutalainen johtaja Johannes Hyrkanos tuhosi samarialaisten Gerizim-vuorelle jumalanpalvelusta varten rakentaman temppelin. Aina-kin kerran kävi niin, kuten Luukkaan evankeliumi kertoo, ettei samarialainen kylä ottanut Jeesusta vastaan siitä yksinkertaisesta syystä, että hän oli matkalla Juudeaan (Luuk. 9:52). Vuoropuhelulle oli siten molemminpuolista vastustusta.

Johannes tekee selväksi, että 'Samarian kautta kulkeminen' on päätös, jonka Jeesus tekee; hän kutsuu muitakin kuin oman kansansa jäseniä. Tällä hän osoittaa meille, että toisenlaisista erottautuminen ja kanssakäyminen vain kaltaistemme kanssa merkitsee itseaiheutettua köyhtymistä. Sen sijaan toisenlaisten kanssa käytävä vuoropuhelu kasvattaa meitä.

Kysymykset

1. Mitä 'Samarian kautta kulkeminen' tarkoittaa minulle ja omalle uskonyhteisölle?
2. Mitä askeleita kirkkoni on ottanut kohdatakseen toisia kirkkoja ja mitä kirkot ovat oppineet toisiltaan?

Rukous

*Kaikkien kansojen Jumala,
opeta meitä kulkemaan Samarian kautta,
että kohtaisimme veljemme ja sisaremme toisissa kirkoissa.
Anna meidän kulkea sinne avoimin sydämin,
että oppisimme jokaiselta kirkolta ja kulttuurilta.
Me tunnustamme, että sinä olet ykseyden lähde.
Anna meille Kristuksen tahtoma ykseys.
Aamen.*

Bibliska reflektioner och böner för de åtta dagarna

DAG 1 Startpunkt: Att välja det annorlunda Han måste ta vägen genom Samarien (Joh 4:4)

1 Mos 24:10–33 Abraham och Rebecka vid brunnen
Psalt 42 Som hjorten längtar till bäckens vatten
2 Kor 8:1–7 Givmildheten hos kyrkorna i Makedonien
Joh 4:1–4 Han måste ta vägen genom Samarien

Kommentar

Jesus och hans lärjungar var på vandring från Judeen till Galileen. Samarien ligger mellan dessa båda områden. Många hade fördomar mot Samarien och samarierna. Samariens dåliga rykte kom sig av dess blandning mellan olika etniska grupper och religioner. Vanligen använde judarna andra vägar för att undvika att gå genom samariernas område.

Vad är det evangelisten Johannes menar när han skriver ”han måste ta vägen genom Samarien”? Detta handlar om mer än en geografisk fråga. Det är ett val som Jesus gör. Att gå genom Samarien innebär att det är nödvändigt att möta den andre, den som är annorlunda, den som oftast betraktas som ett hot.

Konflikten mellan judar och samarier var gammal. Samariernas föregångare hade brutit med kungadömet i söder, som krävde centralisering av gudstjänsten till Jerusalem (1 Kung 12). Långt senare, när assyrierna invaderade Samarien och deporterade många ur befolkningen förde de flera olika främmande folkslag till området, vart och ett med sina gudar och gudomligheter (2 Kung 17:24–34). Judarna ansåg att samarierna var ett uppblandat folk och därför orent. Längre fram i Johannesevangeliet berättas om hur judarna ville misskreditera Jesus genom att säga till honom: ”Har vi inte rätt när vi säger att du är samarier och att du är besatt” (Joh 8:48).

Samarierna i sin tur hade också svårigheter att acceptera judarna. Såren från det förgångna blev ännu mer infekterade då den judiska ledaren Johannes Hyrkanos omkring 128 f.Kr. förstörde det tempel som samarierna hade byggt på berget Gerissim som sin plats för tillbedjan. Vid åtminstone ett tillfälle, enligt vad som berättas i Lukasevangeliet, blev Jesus inte mottagen i en samarisk stad, helt enkel därför att han var på väg till Judeen (Luk 9:52). Så motståndet till dialog kom från båda sidor.

Johannes gör det tydligt, att det var ett medvetet val Jesus gjorde när han tog vägen genom Samarien. Han sträckte sig över gränserna för sitt eget folk. Med detta visade han att om vi isolerar oss från den som är annorlunda och bara umgås med människor som vi själva utarmar vi oss själva. Det är samtal med dem som är annorlunda som får oss att växa.

Frågor

1. Vad betyder det för mig och för min församling att tvingas ”ta vägen genom Samarien”?
2. Vilka steg måste min kyrka ta för att möta andra kyrkor? Vad kan kyrkorna lära av varandra?

Bön

Alla folks Gud,

lär oss att ta vägen genom Samarien

för att möta våra bröder och systrar från andra kyrkor.

Hjälpa oss att gå dit med öppna hjärtan så att vi kan lära oss av andra kyrkor och kulturer. Vi bekänner att du är källan till enhet.

Ge oss den enhet som är Kristi vilja med oss.

Amen.

TOINEN PÄIVÄ: Tuomitseminen I

Matkasta uupuneena Jeesus istahti kaivolle (Joh. 4:6)

1. Moos. 29: 1-14 Jaakob ja Raakel kaivolla

Psalmi 137 Kuinka voisimme laulaa Herran lauluja vieraalla maalla?

1. Kor. 1:10–18 Toiset teistä sanovat: "Minä olen Paavalin puolella", toiset taas: "Minä Apoloksen"

Joh. 4:5-6 Jeesus oli matkasta uupunut

Kommentaari

Jeesus oli ollut Juudeassa ennen kuin kohtasi Samarialaisen naisen. Fariseukset levittivät sanaa siitä, että Jeesus kastoi enemmän opetuslapsia kuin Johannes. Ehkä tämä huhu on synnyttänyt jännitteitä ja epämukavuutta. Ehkä se on Jeesuksen lähtöpäätöksen taustalla.

Kaivolle saavuttuaan Jeesus päättää pysähtyä. Hän oli matkasta uupunut. Ehkä hänen väsymyksensä liittyi myös huhuihin. Samalla kun hän levähti, samarialainen nainen tuli kaivolle noutamaan vettä. Tämä kohtaaminen tapahtui Jaakobin kaivolla, Raamatun henkilöiden elämän ja hengellisyyden symbolisella paikalla.

Samarialaisen naisen ja Jeesuksen välille syntyy vuoropuhelu siitä, missä Jumalaa tulee rukoilla. Onko se "tällä vuorella" vaiko "Jerusalemmissä", kysyy samarialainen nainen. Jeesus vastaa ei "tällä vuorella" eikä "Jerusalemmissä" ... "kaikki oikeat rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa. Sellaisia rukoilijoita Isä tahtoo." (Joh. 4: 21–24)

Yhä edelleen käy niin, että yhteisen ykseyden tavoittelun sijaan kilpailu ja erimielisyys leimaavat kirkkojen välisiä suhteita. Tätä on koettu Brasiliassa viime vuosina. Saadakseen uusia jäseniä yhteisöt ylistävät omia hyveitään ja niitä etuja, joita heidän jäsenilleen kertyy. Jotkut ajattelevat, että mitä isompi kirkko heidän kirkkonsa on, mitä enemmän sillä on jäseniä, mitä suurempi sen valta on, sitä lähempänä se on Jumalaa esittäen itsensä ainoana oikeina rukoilijoina. Tämä on johtanut väkivaltaan ja epäkunnioitukseen toisia uskontoja ja perinteitä kohtaan. Tällainen kilpaileva markkinointi synnyttää sekä epäluottamusta kirkkojen välille että syö koko kristinuskon uskottavuutta yhteiskunnassa. Kilpailun kasvaessa "toisesta" yhteisöstä tulee vihollinen.

Keitä ovat oikeat rukoilijat? Oikeat rukoilijat eivät salli kilpailulogiikan – kuka on parempi ja kuka huonompi – saastuttaa uskoa. Me tarvitsemme "kaivoja" joista ammentaa, joiden luona levätä ja joilla luopua väittelystä, kilpailusta ja väkivallasta, paikkoja, joissa voimme oppia, että oikeat rukoilijat rukoilevat "hengessä ja totuudessa."

Kysymykset

1. Mitkä ovat pääsyitä kirkkojemme väliseen kilpailuun?
2. Pystymmekö tunnistamaan yhteistä "kaivoa", josta voimme ammentaa ja jonka luona voimme levätä väittelyistämme ja kilpailustamme?

Rukous

Armollinen Jumala,

Kirkkojamme johdetaan usein valitsemaan kilpailun logiikka.

Anna anteeksi syntimme tehdä vääriä olettamuksia.

Olemme väsyneet haluumme olla ensimmäisiä. Anna meidän levähtää kaivolla.

Virkistä meitä ykseyden vedellä, jota nostetaan yhteisestä rukouksesta.

Saakoon kaaoksen vetten yllä liikkunut Henkesi tuoda ykseyden erilaisuuteemme.

Aamen.

DAG 2 Bedömning I: Att överskrida gränser

Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner vid källan (Joh 4:6)

1 Mos 29:1–14 Jakob och Rakel vid brunnen

Psalt 137 Hur kunde vi sjunga Herrens sånger i ett främmande land?

1 Kor 1:10–18 Ni alla säger: ”Jag hör till Paulus”, eller ”Jag hör till Apollos”

Joh 4:5–6 Jesus var trött efter vandringen

Kommentar

Jesus hade varit i Judeen före sitt möte med den samariska kvinnan. Fariséerna hade börjat sprida ett rykte om att Jesus döpte fler lärjungar än Johannes. Kanske hade detta rykte åstadkommit splittring och olust. Kanske var detta ett skäl för Jesus att lämna Judeen.

När Jesus kom till brunnen bestämde han sig för att stanna. Han var trött efter vandringen. Kanske hade också hans trötthet att göra med de rykten man spred om honom. Medan han vilade kom en samarisk kvinna till brunnen för att hämta vatten. Detta möte ägde rum vid Jakobs brunn - en symbolisk plats för liv och andlighet för Bibelns folk.

Ett samtal börjar mellan den samariska kvinnan och Jesus om platsen för tillbedjan. ”Är det på detta berg eller i Jerusalem man ska tillbe?” undrar den samariska kvinnan. Jesus svarar: ”Det är varken på det här berget eller i Jerusalem som ni skall tillbe ... alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom.” (Joh 4:21–24)

Det händer fortfarande att jämförelser och diskussioner bestämmer relationerna mellan kyrkorna snarare än ett gemensamt sökande efter enhet. Detta har varit erfarenheten i Brasilien under de senaste åren. Kyrkorna framhäver sina egna fördelar och välsignelser för att stärka sina egna anhängare och skaffa nya medlemmar. Några anser att ju större kyrkan är, ju fler medlemmar de har, ju starkare dess makt är, desto närmare Gud är de. De presenterar sig själva som de enda sanna tillbedjarna. Som ett resultat av detta har våld och brist på respekt för andra religioner och traditioner uppstått. Denna typ av konkurrens i marknadsföring skapar både misstro mellan kyrkor och en minskad trovärdighet för kristendomen i samhället i stort. När konkurrensen ökar blir den andra kyrkogemenskapen en fiende.

Vilka är de sanna tillbedjarna? Sanna tillbedjare accepterar inte att tanken på konkurrens infekterar tron: vem är bättre och vem är sämre? Vi behöver "brunnar" att luta oss vid där vi kan vila och låta dispyterna, konkurrensen och våldet klinga av, platser där vi kan lära oss att sanna tillbedjare ska tillbe Fadern i "ande och sanning".

Frågor

1. Vilka är de främsta skälen till att konkurrens uppstår mellan olika kyrkor?
2. Kan vi hitta en gemensam "brunn" att luta oss mot och vila från våra dispyter och konkurrens?

Bön

Nåderike Gud,

våra kyrkor lockas ofta till konkurrenstänkande.

Förlåt oss vår arrogans.

Vi är trötta på detta behov av att alltid vara främst. Låt oss vila vid brunnen.

Låt den uppfriskande källan av enhet springa fram ur vår gemensamma bön.

Låt din Ande, som svävade över kaosvattnet, skapa enhet i vår splittring.

Amen.

KOLMAS PÄIVÄ: Tuomitseminen II

Ei minulla ole miestä (Joh. 4:17)

2. Kun. 17:24–34 Assyria valtaa Samarian

Psalmi 139:1–12 "Herra, sinä olet minut tutkinut, sinä tunnet minut."

Room. 7:1-4 "Kristuksen kuolemassa te hänen ruumiinsa jäseninä olette kuolleet vapaiksi laista"

Joh. 4:16–19 "Ei minulla ole miestä."

Kommenttaari

Samarialainen nainen vastaa Jeesukselle: "Ei minulla ole miestä." Keskustelu käsittelee nyt naisen avioliittoa. Heidän vuoropuhelunsa kääntyy vedestä avioliittoa. "Mene hakemaan miehesikin tänne." (Joh. 4:16), mutta Jeesus tietää, että naisella on ollut viisi miestä, eikä hänen nykyinenkään miehensä ole hänen avioliittonsa.

Mikä on tämän naisen tilanne? Tahtoiko hänen miehensä avioliiton? Oliko hän leski? Oliko hänellä lapsia? Nämä ovat luonnollisia kysymyksiä tätä kertomusta käsiteltäessä. Jeesus näyttää kuitenkin olevan kiinnostunut toisesta ulottuvuudesta naisen tilanteesta. Hän tunnistaa naisen elämän, mutta on avoin tälle, avoin kohtaamaan hänet. Jeesus ei vaadi hänen vastauksensa moraalista tulkittamista, vaan näyttää haluavan johtaa hänet sen tuolle puolelle. Tämän seurauksena naisen asenne Jeesusta kohtaan muuttuu. Kulttuuristen ja uskonnollisten erojen esteet katoavat nyt taustalle antaakseen tilaa jollekin paljon tärkeämmälle: luottavaiselle kohtaamiselle.

Jeesuksen käytös tässä hetkessä antaa meille mahdollisuuden avata uusia ikkunoita ja esittää uusia kysymyksiä. Ne ovat kysymyksiä, jotka haastavat naisia halventavat ja marginaaliset asenteet. Ne ovat myös kysymyksiä niistä eroista, joiden annamme tulla sen ykseyden tielle, jota etsimme ja jonka toteutumista rukoilemme.

Kysymykset

1. Mitkä syntiset rakenteet voimme tunnistaa omissa yhteisöissämme?
2. Mikä on naisten paikka ja rooli kirkoissamme?
3. Mitä kirkkomme voivat tehdä estääkseen ja voittaakseen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan?

Rukous

Oi sinä, joka olet kaikkien asioiden tuolla puolen,

kuinka voisimme kutsua sinua millään toisella nimellä?

Mitä laulua voisimme sinulle laulaa?

Mikään sana ei voi sinua ilmaista.

Mikä Henki voisi sinut tavoittaa?

Mikään järki ei voi sinua ymmärtää.

Sinä yksin olet ilmaisematon;

kaikki mitä on sanottu, on tullut sinulta.

Sinä yksin olet tuntematon;

kaikki mitä on ajateltu, on tullut sinulta.

Kaikki luodut julistavat sinua, kaikki jotka puhuvat ja jotka ovat mykkiä.

Jokainen haluaa sinua, jokainen huokaa ja pyrkii luoksesi.

Kaikki jotka ovat, rukoilevat sinua,

ja jokainen oleva, joka voi maailmaasi mietiskellä, kohottaa sinulle äänettömän hymnin.

Armahda meitä, sinä joka olet kaiken takana.

Kuinka voisimme kutsua sinua millään muulla nimellä?

Aamen.

(Gregorios Nyssalaisen rukous)

DAG 3 Bedömning II: Att mötas i förtroende Jag har ingen man (Joh 4:17)

2 Kung 17:24–34 Assyrien besestrar Samarien
Psalt 139:1–12 Herre, du rannsakar mig och känner mig
Rom 7:1–4 Ni har dött bort från lagen med Kristi kropp
Joh 4:16–19 Jag har ingen man

Kommentar

Den samariska kvinnan svarade Jesus ”Jag har ingen man”. Ämnet för samtalet rör nu kvinnans äktenskapsförhållande. Det sker en växling när det gäller ämnet för samtalet – från vatten till äkta man. ”Gå och hämta din man”, sa Jesus, men han visste att kvinnan hade haft fem män och att den man hon nu hade inte var hennes make.

Vilken är kvinnans situation? Hade hennes tidigare män bett om skilsmässa? Hade hon barn? Sådana frågor uppkommer helt naturligt när vi läser denna berättelse. Det verkar emellertid som om Jesus var intresserad av en annan sak när det gällde kvinnans situation. Han känner till kvinnans liv, men förblir öppen mot henne, öppen att möta henne. Jesus driver inte frågan om en moralisk tolkning av hennes svar. Det verkar som om han vill leda henne vidare. Som ett resultat av detta förändras kvinnans attityd gentemot Jesus.

I detta ögonblick bleknar de svåra frågorna om religiösa och kulturella skillnader bort i bakgrunden för att ge utrymme för något mycket viktigare: ett möte i förtroende. Jesu uppträdande i detta ögonblick låter oss öppna nya fönster och ställa ytterligare frågor: frågor som utmanar de attityder som förminskar och marginaliserar kvinnor och frågor om alla de skillnader vi tillåter stå i vägen för den enhet vi söker och om vilken vi ber.

Frågor

1. Vilka är de syndfulla strukturer vi kan identifiera i våra egna samfund?
2. Vilken plats och vilken roll har kvinnorna i våra kyrkor?
3. Vad kan våra kyrkor göra för att förhindra våld eller övervinna det våld som riktar sig mot flickor och kvinnor?

Bön

*O, du som är bortom allting,
hur skulle vi kunna be till dig med ett annat namn?
Vilken sång kan vi sjunga till dig?
Inga ord kan omfatta vem du är.
Vilken ande kan förnimma dig?
Ingen kunskap kan förstå dig.
Endast Du är outrannsaklig; allt som sägs kommer från dig.
Alla varelser tillber dig, de som har röst och de som är stumma.
Alla längtar efter dig, alla suckar och trängtar efter dig.
Allt som är ber till dig, och varje varelse som kan läsa tillvarons tecken låter en hymn av tystnad stiga upp till dig.
Ha förbarmande över oss, du som är bortom allting.
Hur skulle vi kunna tillbe dig med annat namn?
Amen.*

(Gregorius av Nazianzos)

NELJÄS PÄIVÄ: Luopuminen

Nainen jätti vesiruukkunsa siihen (Joh. 4:28)

1. Moos 11:31–12:4 Jumala lupaa tehdä Abramista suuren kansan ja siunauksen
Psalmi 23 Herra on minun paimeneni
Apt. 10:9–20 "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpuhtaaksi"
Joh. 4:25–28 Nainen jätti vesiruukkunsa siihen

Kommenttaari

Jeesuksen ja samarialaisen naisen kohtaaminen osoittaa, että vuoropuhelu erilaisen, vieraan, tuntemattoman kanssa voi olla elämää antava. Jos nainen olisi noudattanut oman kulttuurinsa sääntöjä, hän olisi poistunut nähdessään Jeesuksen lähestyvän kaivoa. Tuona päivänä hän ei jostakin syystä seurannut vakiintuneita sääntöjä. Sekä hän että Jeesus murtautuivat ulos vakiintuneista käyttäytymismalleista. Tämän murtautumisen kautta he osoittivat meille, kuinka uusien suhteiden rakentaminen on mahdollista.

Jeesuksen täyttäessä Isän työn samarialainen nainen omalta osaltaan jättää vesiruukkunsa ja osoittaa siten voivansa jatkaa eteenpäin elämässään ja ettei hän ole sidottu yhteiskunnan hänelle pakottamaan osaan. Hän on ensimmäinen ihminen Johanneksen evankeliumissa, joka julistaa Jeesuksen Messiaaksi. Uuden esiin murtaminen on välttämätöntä niille, jotka haluavat kasvaa voimakkaammiksi ja viisaammiksi uskossaan.

Se, että samarialainen nainen hylkäsi vesiruukkunsa, osoittaa että hän on löytänyt suuremman lahjan, jotakin kaivolta hakemaansa vettä parempaa, ja paremman paikan olla omassa yhteisössään. Hän tunnistaa juutalaisen muukalaisen, Jeesuksen, hänelle tarjoaman suuremman lahjan.

Meidän on vaikea huomata meille tuntemattoman ja toiselle kuuluvan arvoa, tunnistaa sen hyvyyttä tai vieläpä pyhyyttä. Kuitenkin toiselle kuuluvan lahjan hyvyyden ja pyhyden tunnistaminen on välttämätön askel kohti näkyvää ykseyttä, jota tavoittelemme.

Kysymykset

1. Jeesuksen kohtaaminen vaatii meitä hylkäämään vesiruukkumme – mitä ovat meidän vesiruukkumme?
2. Mikä estää meitä etupäässä tekemästä niin?

Rukous

*Rakastava Jumala,
opeta meitä oppimaan Jeesukselta ja samarialaiselta,
että toisen kohtaaminen avaa meille armon uuden näköalan.
Auta meitä murtautumaan ulos rajoitteistamme ja ottamaan iloiten vastaan uudet haasteet.
Auta meitä kulkemaan pelon tuolle puolen Poikasi kutsua seuraten.
Tätä rukoilemme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
Aamen.*

DAG 4 Avståndstagande: Att vilja gå vidare Kvinnan lät sin vattenkruka stå (Joh 4:28)

1 Mos 11:31–12:4 Guds löfte till Abram om ett stort folk som en välsignelse för alla
Psalt 23 Herren är min herde
Apg 10:9–20 Vad Gud gjorde till rent skall du inte göra till orent
Joh 4:25–28 Kvinnan lät sin vattenkruka stå

Kommentar

Mötet mellan Jesus och den samariska kvinnan visar hur samtalet med den som är annorlunda, främlingen, den obekanta, kan bli livgivande. Om kvinnan hade följt de kulturella reglerna skulle hon ha gått sin väg när hon såg Jesus närma sig brunnen. Men av någon anledning följde hon inte det etablerade regelverket den här dagen. Både hon och Jesus bröt med de konventionella mönstren för hur man uppför sig. Genom att bryta mot normerna visar de oss på nytt att det är möjligt att skapa nya relationer.

Medan Jesus fullföljer Faderns verk lämnar kvinnan sin vattenkruka. Det innebär att hon vill gå vidare i livet. Hon lät sig inte begränsas av den roll som samhället hade tilldelat henne. I Johannesevangeliet är hon den första som förkunnar att Jesus är Messias. Att gå vidare är nödvändigt för dem som vill växa sig starkare och komma djupare i sin tro.

Att kvinnan lämnade vattenkrukan bakom sig signalerar att hon hade funnit en större gåva, ett större värde än det vatten hon kom för att hämta. Hon hade funnit ett vidgat rum i sin gemenskap. Hon inser att det är en större gåva som denne judiske främling, Jesus, erbjuder henne.

Det är svårt för oss att sätta värde på det som är okänt för oss och som tillhör någon annan eller att erkänna det som något gott, ja till och med heligt. Men att erkänna de gåvor som tillhör andra som lika goda och lika heliga är ett nödvändigt steg på väg till den synliga enhet vi söker.

Frågor

1. Att möta Jesus kräver att vi lämnar våra vattenkrukor bakom oss. Vilka är dessa krukor för oss?
2. Vilka är de främsta svårigheterna som hindrar oss att göra detta?

Bön

Kärleksrike Gud,

hjälp oss att lära av Jesus och den samariska kvinnan

så att mötet med den andre öppnar nya horisonter av nåd.

Hjälp oss att bryta igenom våra begränsningar och anta nya utmaningar.

Hjälp oss gå bortom vår rädsla när vi följer din Sons kallelse.

Det ber vi om i Jesu Kristi namn.

Amen.

VIIDES PÄIVÄ: Ilmoittaminen

Eihän sinulla ole edes ole astiaa, ja kaivo on syvä. (Joh. 4:11)

1. Moos. 46:1-7 Jumala sanoo Jaakobille, ettei tämä pelkäisi lähteä Egyptiin

Psalmi 133 Miten hyvä onkaan sisarusten yhteinen, sopuisa elämä

Apt. 2:1-11 Helluntaipäivä

Joh. 4:7-15 "Eihän sinulla ole edes ole astiaa, ja kaivo on syvä."

Kommenttaari

Jeesus tarvitsi apua. Väsymys iskee pitkän kävelyn jälkeen. Keskipäivän kuumuudesta uupuneena hän tuntee nälän ja janon (Joh. 4:6). Sitä paitsi Jeesus on nyt muukalainen; hän on vieralla alueella ja kaivo kuuluu naisen kansalle. Jeesus on janoissaan, ja kuten samarialainen nainen huomauttaa, hänellä ei ole ruukkuja, jolla nostaa vettä. Hän tarvitsee vettä, hän tarvitsee tämän apua: kaikki tarvitsevat apua!

Monet kristityt uskovat, että heillä yksin on kaikki vastaukset ja etteivät he tarvitse apua keneltäkään muulta. Me menetämme paljon, jos pidämme kiinni tästä näkökulmasta. Kukaan meistä ei voi tavoittaa jumalallisen kaivon syvyyksiä ja kuitenkin usko vaatii meitä paneutumaan syvemmälle salaisuuteen. Me emme voi tehdä tätä erossa muista. Tarvitsemme kristittyjen veljiemme ja sisartemme apua. Vain siten voimme kurottautua Jumalan salaisuuden syvyyksiin.

Yhteisiin uskonkohtiimme kuuluu kirkkokunnistamme riippumatta se, ettemme voi järjellämme tavoittaa Jumalan salaisuutta. Kristittyjen ykseyden tavoittelemisen pistää meidät tunnustamaan, ettei millään yhteisöllä ole kaikkia keinoja kurottautua Jumalan syviin vesiin. Tarvitsemme vettä, tarvitsemme apua: kaikki tarvitsevat apua! Mitä enemmän kasvamme ykseyteen, jaamme ruukkumme ja yhdistämme narunpätkämme toisiinsa, sitä syvemmältä Jumalan kaivosta me ammennamme.

Brasilian alkuperäiskansojen perinteet opettavat meitä oppimaan samaan aikaan sekä vanhempien viisaudesta että viattomien lasten uteliaisuudesta. Kun olemme valmiita hyväksymään, että tarvitsemme toinen toistamme, tulemme lasten kaltaisiksi, avoimiksi oppimaan. Ja siten Jumalan valtakuntaa avautuu meille (Matt. 18:3). Meidän täytyy toimia Jeesuksen tavoin. Meidän täytyy olla aloitteellisia ja lähteä vieraille maalle, jossa meistä tulee muukalaisia sekä synnyttää ja varjella tahtoamme oppia vieraasta.

Kysymykset

1. Muistatko tilanteita, joissa kirkkosi on auttanut toista kirkkoa tai saanut apua toiselta kirkolta?
2. Onko kirkkosi varauksellinen ottamaan vastaan apua toiselta kirkolta? Miten nämä varauksellisuudet voidaan voittaa?

Rukous

Jumala, elävän veden lähde,

auta meitä ymmärtämään, että mitä enemmän solmimme narunpätkiämme toisiinsa, sitä syvemmälle ruukkumme yltää jumalallisiin vesiisi!

Herätä meidät huomaamaan totuutesi, että toisen lahjat ovat tavoittamattoman salaisuutesi ilmaisuja.

Ja laita meidät yhdessä kaivolla istuen juomaan vettäsi, joka kokoaa meidät ykseyteen ja rauhaan.

Me pyydämme tätä poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä, hänen, joka pyysi samarialaiselta naiselta vettä janoonsa.

Aamen.

DAG 5 Bejakande: Att söka djupare

Du har inget att hämta upp vattnet med och brunnen är djup (Joh 4:11)

1 Mos 46:1–7 Gud säger till Jakob att inte vara rädd att fara till Egypten

Psalt 133 Vad det är gott och ljuvligt att bröder är tillsammans

Apg 2:1–11 Pingstdagen

Joh 4:7–15 Du har inget att hämta upp vattnet med och brunnen är djup

Kommentar

Jesus behövde hjälp. Efter den långa vandringen kom tröttheten. Han var utmattad av middagshettan och kände sig hungrig och törstig (Joh 4:6). Men dessutom var han en främling. Det var han som befann sig på ett främmande område och brunnen tillhörde kvinnans folk. Jesus var törstig och, som den samariska kvinnan påpekade, han hade inget kärl att hämta upp vattnet med. Han behövde vatten, han behövde hennes hjälp. Alla behöver hjälp!

Många kristna tror att de ensamma har alla svar och att de inte behöver hjälp från någon annan. Vi förlorar mycket på att hålla fast vid ett sådant perspektiv. Ingen av oss kan nå djupen i den gudomliga brunnen, men ändå är det så att tron kräver att vi söker oss djupare in i mysteriet. Detta kan vi inte göra isolerade från varandra. Vi behöver hjälp från våra kristna bröder och systrar. Bara så kan vi nå djupen av Guds mysterium.

En vanlig föreställning i vår tro, oavsett vilken kyrka vi tillhör, är att Gud är ett mysterium långt bortom vår förmåga att förstå. Sökandet efter kristen enhet leder oss fram till att erkänna att ingen kyrka har alla de medel som behövs för att nå djupen i den gudomliga källan. Vi behöver vatten och vi behöver hjälp. Alla har vi behov av hjälp! Ju mer vi växer i enhet, delar våra vattenkärl och binder samman våra repstumpar, desto djupare kan vi nå i den gudomliga brunnen.

Brasilianska urfolkstraditioner lär oss att lyssna till de äldres vishet, men samtidigt också lära oss av barnens nyfikenhet och oskuld. När vi är redo att acceptera att vi behöver varandra blir vi som barnen, öppna för att lära. Och det är så Guds rike öppnar sig för oss (Matt 18:3). Vi måste göra som Jesus gjorde. Vi måste ta initiativet att gå in i ett främmande land där vi kommer som främlingar och öva oss i önskan att lära av det som är annorlunda.

Frågor

1. Kan ni minnas situationer där er kyrka har hjälpt en annan kyrka eller fått hjälp av en annan kyrka?
2. Finns det förbehåll från er kyrkas sida att ta emot hjälp från någon annan kyrka? Hur kan dessa förbehåll övervinnas?

Bön

Gud, du som är källan till det levande vattnet,

hjälp oss att förstå, att ju mer vi binder samman våra repstumpar, desto djupare kan våra vattenkärl nå ner till den gudomliga källan.

Låt oss vakna upp för sanningen att de andras gåvor är uttryck för ditt ofattbara mysterium. Och låt oss sitta tillsammans vid brunnen för att dricka av ditt vatten som samlar oss i enhet och fred.

Vi ber om detta i din Sons, Jesu Kristi namn, som bad den samariska kvinnan om vatten när han var törstig.

Amen.

KUUDES PÄIVÄ: Todistus

Jeesus sanoi: "Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä." (Joh. 4:14)

2. Moos. 2:15–22 Mooses Midianin kaivolla

Psalmi 91 Niiden laulu, joiden turvapaikkana on Herra

1. Joh. 4:16–21 Täydellinen rakkaus karkottaa pelon

Joh. 4:11–15 "Lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä"

Kommenttaari

Vuoropuhelu, joka alkaa siitä että Jeesus pyytää vettä, muuttuu vuoropuheluksi, jossa Jeesus lupaa vettä. Myöhemmin tässä samassa evankeliumissa Jeesus pyytää vielä uudelleen juotavaa. "Minun on jano", hän sanoo ristillä. Ristillä hänestä tulee luvattu vesilähde, joka vuotaa haavoitetusta kyljestään. Me otamme vastaan tämän veden, tämän Jeesukselta tulevan elämän, kasteessa. Siitä tulee vettä, elämää, joka kumpuaa meissä tullakseen annetuksi ja jaetuksi toisten kanssa.

Tässä on brasilialaisen naisen todistus, naisen, joka on juonut tätä vettä ja jossa tästä vedestä tulee lähde:

Sisar Romi, sairaanhoitaja Campo Grandesta, oli helluntailainen pastori. Eräänä sunnuntaiyönä Romin naapurustossa Semei-niminen alkuperäiskansaankuuluva tyttö synnytti yksin hökkelissään poikavauvan. Tyttö löydettiin makaamasta lattialta verta vuotaen. Sisar Romi vei hänet sairaalaan. Siellä kyseltiin, missä Semein perhe oli. Heidät löydettiin, mutta he eivät halunneet tietää mitään. Semeillä ja hänen lapsellaan ei ollut kotia mihin mennä. Sisar Romi otti heidät omaan vaatimattomaan kotiinsa. Hän ei tuntenut Semeitä, ja alkuperäiskansoja kohtaan koetaan suuria ennakkoluuloja Campo Grandessa. Semeillä oli edelleen terveysongelmia, mutta Sisar Romin anteliaisuus synnytti yhä uutta anteliaisuutta tämän naapurustossa. Toinen nuori äiti, Veronica-niminen katolilainen, imetti Semein lasta, kun tämä ei itse voinut. Semei antoi pojalleen nimen Luukas Natanael ja aikanaan he saattoivat muuttaa pois kaupungista maatilalle, mutta hän ei unohtanut Sisar Romin ja hänen naapureidensa hyvyttä.

Vesi, jota Jeesus antaa, vesi jonka Sisar Romi otti vastaan kasteessa, tuli hänessä vesilähteeksi ja elämän mahdollisuudeksi Semeille ja tämän lapselle. Hänen todistuksensa kannustamana tästä samasta kasteen vedestä tuli lähde, varsinainen suihkulähde, hänen naapureidensa elämässä. Kasteen vedestä, joka kumpuaa elämään, tulee toiminnassa ilmenevän kristillisen rakkauden ekumeeninen todistus, Jeesuksen lupaaman ikuisen elämän esimakua.

Tällaiset tavallisten ihmisten tekemät konkreettiset teot ovat tarpeen, jotta kasvaimme yhteyteen toistemme kanssa. Ne todistavat evankeliumista ja tekevät ekumeenisista suhteistamme merkityksellisiä.

Kysymykset

1. Kuinka tulkitset Jeesuksen sanat, että hänen kauttaan meistä voi tulla "lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä" (Joh. 4:14)?
2. Missä näet kristittyjen olevan elävän veden lähteitä itsellesi ja toisille?
3. Mitkä ovat niitä tilanteita, joissa kristittyjen tulisi puhua julkisesti yhdellä äänellä voidakseen olla elävän veden lähteitä?

Rukous

Kolmiyhteinen Jumala,

tee meistä rakkautesi todistajia

Jeesuksen esimerkkiä seuraten.

Tee meistä oikeudenmukaisuuden, rauhan ja solidaarisuuden välikappaleita.

Anna Henkesi johtaa meitä konkreettisiin toimiin, jotka johtavat yhteyteen.

Anna muurien muuttua silloiksi.

Tätä rukoilemme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja Pyhän Hengen yhteydessä.

Aamen.

DAG 6 Vittnesbörd: Att finna källan till liv

Jesus sade: "Det vatten jag ger blir en källa en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv" (Joh 4:14)

2 Mos 2:15–22 Mose vid Midjans brunn

Psalt 91 Sången om dem som tar sin tillflykt till Herren

1 Joh 4:16–21 Den fullkomliga kärleken fördrivar rädslan

Joh 4:11–15 En källa med ett flöde som ger evigt liv

Kommentar

Samtalet som börjar med att Jesus ber om vatten blir till ett samtal där det är Jesus som lovar vatten. Senare i samma evangelium kommer Jesus på nytt att be om vatten. ”Jag är törstig”, säger han från korset (Joh 19:28) och det är från detta kors som Jesus blir den utlovade vattenkällan som flödar fram från hans genomstungna sida. Vi får del av detta vatten, detta liv från Jesus, i dopet. Det blir ett vatten, ett liv som flödar upp inom oss för att ges och delas med andra.

Här är ett vittnesbörd från en brasiliansk kvinna som har druckit av detta vatten och i vilken detta vatten blev en källa:

Syster Romi, en sjuksköterska från Campo Grande, var pastor i en pingstförsamling. En söndag kväll satt hon alldeles ensam i sitt skjul. I hennes grannskap födde en sextonårig flicka, som hette Semei, en liten pojke. Hon hittades blödande på golvet. Syster Romi tog henne till sjukhuset. Där frågade man ut henne om var Semeis familj fanns. Man hittade dem, men de ville inte veta av saken. Semei och hennes barn hade ingenstans att ta vägen. Syster Romi tog dem med till sitt enkla hem. Hon kände inte Semei och fördomarna mot urfolken är stora i Campo Grande. Semei fortsatte att ha problem med hälsan, men syster Romis stora generositet öppnade för andra människors givmildhet i grannskapet. En annan nybliven mamma, en romersk katolik vid namn Veronica, ammade Semeis barn eftersom Semei inte hade någon mjölk att ge. Semei gav sin son namnet Lukas Nathanael. När hon var tillräckligt frisk gav hon sig av till en lantgård, men hon glömde aldrig den vänlighet hon hade mött hos syster Romi och hennes grannar.

Det vatten som Jesus ger, det vatten som syster Romi tog emot i dopet blev i henne en källa till liv och en gåva till Semei och hennes barn. Inspirerad av hennes vittnesbörd blev dopets vatten en källa också för Romis grannar. Dopets vatten som ger liv blir ett ekumeniskt vittnesbörd om kristen kärlek i handling, en försmak av det eviga liv som Jesus lovar.

Konkreta handlingar liknande dessa som utövas av vanliga människor är vad vi behöver för att växa i gemenskap med varandra. De bär vittnesbörd om evangeliet och dess betydelse för ekumeniska relationer.

Frågor

1. Hur tolkar ni Jesu ord om att genom honom kan vi bli ”en källa ... med ett flöde som ger evigt liv” (Joh 4:14)?
2. Var kan ni finna kristna människor som blir till källor av levande vatten för oss och för andra?
3. I vilka situationer i det offentliga livet bör kyrkorna tala med en gemensam röst för att bli källor av levande vatten?

Bön

Treenige Gud,

gör oss till vittnen om din kärlek i Jesu efterföljd.

Utrusta oss att bli verktyg för rättvisa, fred och solidaritet.

Låt din Ande föra oss till konkreta handlingar som leder till enhet.

Låt murarna förvandlas till broar.

Om detta ber vi i Jesu Kristi namn, i den heliga Andens enhet.

Amen.

SEITSEMÄS PÄIVÄ: Todistaminen **"Anna minun juoda" (Joh. 4:7)**

4. Moos. 20:1–11 Israelilaiset Meribassa

Psalmi 119:10–20 "Sinun sanaasi minä en unohda"

Room. 15:2-7 "Jumala... antakoon teidän olla keskenänne yksimielisiä"

Joh. 4:7–15 "Anna minun juoda"

Kommentaari

Kristittyjen tulisi luottaa siihen, että toisten, jopa toisten uskonnollisten perinteiden kohtaaminen ja kokemusten vaihto heidän kanssaan voi muuttaa meitä ja auttaa meitä yltämään kaivon syvyyksiin. Muukalaisten lähestyminen siinä toivossa, että saisimme juoda heidän kaivostaan, avaa meille ne "Jumalan ihmeet", joita julistamme.

Jumalan kansa oli autiomaassa vailla vettä, ja Jumala lähetti Mooseksen ja Aaronin antamaan vettä kalliosta. Samalla tavoin Jumala usein vastaa tarpeisiimme toisten ihmisten kautta. Kun huudamme Jumalaa hädässä avuksemme niin kuin samarialainen pyysi Jeesusta: "Herra, anna minulle sitä vettä", ehkäpä Herra on jo vastannut rukouksiimme antamalla jonkun lähimmäisemme haltuun sen, mitä me pyydämme. Ja niin meidän tulee kääntyä myös heidän puoleensa ja pyytää: "Anna minun juoda astiastasi".

Joskus vastaus tarpeeseemme on jo ympärillämme olevien ihmisten elämässä ja hyvässä tahdossa. Opimme Brasilian Guarany-kansalta, kuinka heidän kielessään "uskonnolle" ei ole mitään muusta elämästä erillistä sanaa. Ilmaisua mitä he yleensä käyttävät, merkitsee kirjaimellisesti "hyvää tapaamme olla" ("ñande reko katu"). Tämä ilmaisu viittaa koko kulttuuriseen järjestelmään, joka sisältää myös uskonnon. Uskonto on siten osa Guarany-kulttuurista järjestelmää samoin kuin heidän ajattelunsa ja olemisensa tapaa (*teko*). Se viittaa kaikkeen mikä parantaa ja kehittää yhteisöä ja johtaa sitä "hyvään olemisen tapaan" (*teko katu*). Guarany-kansa muistuttaa meitä siitä, että kristinuskoa kutsuttiin aluksi "Tieksi" (Ap.t. 9:2). "Tie" tai "hyvä tapamme olla" on tapa, jolla Jumala tuo sopusoinnun kaikille elämämme alueille.

Kysymykset

1. Miten ymmärryksesi ja kokemuksesi Jumalasta on tullut rikkaammaksi toisten kristittyjen kohtaamisen myötä?
2. Mitä kristilliset yhteisöt voivat oppia oman alueenne alkuperäiskansoilta ja toisilta uskonnollisilta perinteiltä?

Rukous

Elämän Jumala, joka pidät huolta koko luomakunnasta ja kutsut meidän oikeuteen ja rauhaan: älä anna turvamme tulla aseista vaan kunnioituksesta.

Älä anna voimamme olla väkivallassa vaan rakkaudessa.

Älä anna vaurautemme olla rahassa vaan jakamisessa.

Älä anna polkumme olla kunnianhimossa vaan oikeudessa.

Älä anna voittomme olla kostossa vaan anteeksiannossa.

Älä anna ykseytemme olla vallan tavoittelussa vaan tahtosi täyttämisen herkästi haavoittuvassa todistuksessa.

Anna meidän avoimesti ja luottavaisesti puolustaa koko luomakunnan kunniaa jakamalla tänään ja aina solidaarisuuden, oikeuden ja rauhan leipää.

Tätä pyydämme pyhän Poikasi Jeesuksen meidän veljemme nimessä, joka väkivaltamme uhriena vieläpä ristin korkeuksistakin antoi kaikille anteeksi.

Aamen.

(Mukaihtu Brasiliassa järjestetyn ekumeenisen konferenssin rukouksesta, joka kutsuu lopettamaan köyhyyden ensimmäisen askeleena tiellä rauhaan oikeuden kautta.)

DAG 7 Vittnesbörd: Att berikas genom varandra

Ge mig något att dricka (Joh 4:7)

4 Mos 20:1–11 Israelerna vid Kadesh

Psalt 119:10–20 Aldrig glömmmer jag ditt ord

Rom 15:2–7 Måtte Gud ... göra er eniga efter Jesu Kristi vilja

Joh 4:7–15 Ge mig något att dricka

Kommentar

Kristna borde ha tillit till att mötet och utbytet av erfarenheter med andra, också andra religiösa traditioner, kan förändra oss och hjälpa oss att nå djupet av brunnen. Att närma oss dem som är främlingar för oss med en önskan att dricka av deras vatten, öppnar för oss de Guds under som vi förkunnar.

Guds folk var utan vatten i öknen och Gud sände Mose och Aron att skaffa fram vatten ur klippan. På samma sätt möter ofta Gud våra behov genom andra. När vi ropar till Gud i vår nöd, liksom den samariska kvinnan, då hon bad Jesus ”Herre, ge mig det vattnet”, så kanske Gud redan har svarat på våra böner genom att lägga det vi ber om i vår nästas händer. Då behöver vi också vända oss till dem och be: ”Ge mig något att dricka.”

Ibland finns svaret på våra behov redan i livet och i den goda viljan hos människor runtomkring oss. Från Guaranyfolket i Brasilien kan vi lära oss att det i deras språk inte finns något likvärdigt ord för "religion" som är skiljt från resten av livet. Det uttryck som oftast används betyder bokstavligen "vårt goda sätt att vara" (*nañde reko katu*). Detta uttryck syftar på hela det kulturella sammanhanget, vilket också innefattar religionen. Religionen är därför en del av det kulturella systemet hos Guaranyfolket, men också en del av deras sätt att tänka och vara (*teko*). Det har att göra med allt som förbättrar och utvecklar samhället och leder fram till "det goda sättet att vara" (*teko katu*). Guaranyfolket påminner oss om att den kristna tron från början kallades "Vägen" (Apg 9:2). "Vägen" eller "vårt goda sätt att vara" är Guds väg för att bringa harmoni i alla delar av våra liv.

Frågor

Hur har vår förståelse och erfarenhet av Gud blivit rikare genom mötet med andra kristna?

Vad kan våra församlingar lära av urfolkens vishet eller av andra traditioner?

Bön

Livets Gud, som värnar om hela skapelsen och kallar oss till rättvisa och fred,

hjälp oss att inse att trygghet inte kommer från vapen, utan föds ur respekt.

Må vår styrka inte vara våldets, utan kärlekens.

Må vår rikedom inte ligga i pengar, utan i delande.

Må vår väg inte präglas av ärelystnad, utan av rättvisa.

Må vår seger inte bygga på hämndlystnad, utan på förlåtelse.

Må vår enhet inte bli en fråga om makt, utan bli ett trovärdigt vittnesbörd när vi gör din vilja.

Må vi försvara hela skapelsens värdighet, öppet och med tillit, genom att idag och alla dagar dela vårt bröd i solidaritet, rättvisa och fred.

Detta ber vi om i Jesu namn, din helige Son, vår broder,

han som ett offer för vårt våld, också från sin upphöjdhet på korset, ger oss alla sin förlåtelse.

Amen.

(Hämtad från en bön vid en ekumenisk konferens i Brasilien som uppmanade till ett slut på fattigdomen som ett första steg på vägen till fred genom rättvisa)

KAHDEKSAS PÄIVÄ: Todistaminen

Monet uskoivat kuultuaan naisen todistavan (Joh. 4:39)

2. Moos. 3:13–15 Mooses palavan pensaun luona

Psalmi 30 Herra tuo meidät takaisin elämään

Room. 10:14–17 "Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuojan askelet!"

Joh. 4:27–30, 39–40 Monet uskoivat kuultuaan naisen todistavan

Kommenttaari

Samarialainen nainen lähtee muuttunein sydämin toteuttamaan lähetystehtävää. Hän ilmoittaa kansalleen löytäneensä Messiaan. Monet uskoivat Jeesukseen "kuultuaan naisen todistavan" (Joh. 4:39). Naisen todistuksen voima kumpuaa Jeesuksen kohtaamisen tuomasta elämänmuutoksesta. Kiitos naisen avoimen asenteen, hän tunnisti tässä muukalaisessa lähteen, "joka kumpuaa ikuisen elämän vettä" (Joh. 4:14).

Lähetys on kristillisen uskon avaintekijä. Jokainen kristitty on kutsuttu julistamaan Herransa nimeä. Paavi Franciscus kertoi lähetystyöntekijöille: "minne ikinä menettekin, teidän olisi hyvä ajatella, että Herran Henki ennättää sinne aina edellämme". Lähetys ei ole käännytystä. Ne, jotka todella julistavat Jeesusta, lähestyvät toisia rakkaudessa kanssakäymisessä, avoimina molemminpuoliselle oppimiselle, erilaisuutta kunnioittaen. Lähetystehtävämme edellyttää meiltä sitä, että opimme juomaan elävää vettä kaivoon takertumatta. Kaivo ei kuulu meille. Pikemminkin me ammennamme elämää kaivosta, elämän veden kaivosta, joka Kristuksessa annetaan.

Meidän lähetyksemme tulee olla sekä sanan että todistamisen työtä. Me pyrimme elämään todeksi sitä mitä julistamme. Edesmennyt brasilialainen arkkipiispa Helder Camara sanoi kerran, että moni on tullut ateistiksi, koska he ovat menettäneet uskonsa sellaisten uskovien vuoksi, jotka eivät elä niin kuin saarnaavat. Naisen todistus johti hänen yhteisönsä uskomaan Jeesukseen, koska hänen veljensä ja sisarensa näkivät yhtäläisyyden hänen sanojensa ja oman elämänmuutoksensa välillä.

Jos sanamme ja todistuksemme on aitoa, maailmaa kuulee ja uskoo. "Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet?" (Room. 10:14)

Kysymykset

1. Mikä on ykseyden ja lähetysten suhde?
2. Onko yhteisössäsi ihmisiä, joiden elämäkertomus todistaa ykseydestä?

Rukous

Jumala, ikuisen elämän lähde,

tee meistä ykseyden todistajia sekä sanojemme että elämämme kautta. Auta meitä ymmärtämään, ettemme omista kaivoa, ja anna meille viisautta vastaanottaa sama armo toinen toisiamme.

Muuta meidän sydämemme ja elämämme siten, että voisimme aidosti kantaa Ilosanomaa.

Ja johda meidät aina kohtaamaan toinen toisemme, kuten kohtaamme sinut.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä, Pyhän Hengen yhteydessä.

Aamen.

DAG 8 Uppdrag: Att bära ett budskap

Många hade kommit till tro genom kvinnans ord (Joh 4:39)

2 Mos 3:13–15 Mose vid den brinnande busken

Psalt 30 Herren ger oss liv

Rom 10:14–17 Skönt ljuder stegen av dem som bär goda ting

Joh 4:27–30; 39–40 Många hade kommit till tro genom kvinnans ord

Kommentar

Med ett förvandlat hjärta gick kvinnan ut på sitt uppdrag, sin mission. Hon berättade för sitt folk att hon hade funnit Messias. Många trodde på Jesus ”genom kvinnans ord” (Joh 4:39). Kraften i hennes vittnesbörd kom från förvandlingen av hennes eget liv genom mötet med Jesus. Tack vare hennes attityd av öppenhet kunde hon känna igen i främlingen (dvs Jesus), ”en källa ... med ett flöde som ger evigt liv” (Joh 4:14).

Mission är nyckelordet i kristen tro. Varje kristen är kallad att förkunna Guds namn. Påven Franciscus sa till några missionärer: "Vart än ni går så gör det er gott att tänka på att Guds heliga Ande alltid går före oss." Mission är inte proselytism. De som verkligen förkunnar Jesus på rätt sätt möter andra i kärleksfullt samtal, i öppenhet för ömsesidigt lärande och med respekt för olikheterna. Vår mission utmanar oss att lära oss att dricka av det levande vattnet, utan att ta kontroll över brunnen. Brunnen tillhör inte oss. Snarare är det så, att vi hämtar liv från brunnen, den brunn vars levande vatten ges av Kristus.

Vår mission måste bestå av både ord och vittnesbörd i handling. Den brasilianske ärkebiskopen Hélder Câmara (1909-1999) sa en gång att många hade blivit ateister därför att de hade blivit så besvikna på trons människor som inte praktiserade vad de predikade. Kvinnans vittnesbörd ledde till att människor i hennes samhälle kom till tro på Jesus därför att hennes bröder och systrar såg sambandet mellan hennes ord och hennes egen förvandling.

Om våra ord och vårt vittnesbörd är genuina kommer världen att höra och tro. ”Hur skall de kunna tro på den som de inte har hört?” (Rom 10:14)

Frågor

1. Hur ser förhållandet mellan enhet och mission ut?
2. Finns det människor i vår egen församling vars livshistoria är ett vittnesbörd om enhet?

Bön

Gud, du som är källan till det levande vattnet,

gör oss till vittnen om enheten i både våra ord och våra liv.

Hjälp oss att förstå, att vi inte äger brunnen och ge oss vishet att ta emot samma nåd hos andra.

Förvandla våra hjärtan och våra liv så, att vi blir trovärdiga bärare av de goda nyheterna.

Led oss alltid till möten med den andre, så som vi får möta dig.

Vi ber om detta i din Son, Jesu Kristi namn, i den heliga Andens enhet.

Amen.

Julistus kahdesta ekumeenisesta rukouspäivästä vuonna 2015

Turvallisuus on kaikkien perustarve ja vesi on elämän edellytys. Ekumeenisen rukousviikon kansainvälinen teema perustuu tänä vuonna kertomukseen Jeesuksen ja samarialaisen naisen kohtaamisesta kaivolla. Ekumeeninen vastuuviikko kiinnittää huomiota oikeudenmukaisuuteen ja siirtolaisuuteen.

Turvallisuus pohjautuu ihmisarvoon ja oikeudenmukaisuuteen. Ihmisoikeudet ja kansalaisten vapaus, vastuu ja tasavertaisuus muiden kanssa luovat turvallisuutta. Turvallisuuteen kuuluvat oikeus ruokaan, puhtaaseen veteen ja terveelliseen ympäristöön, samoin kuin mahdollisuus käydä koulua, tehdä työtä ja virkistäytyä. Turvallisuus on ihmiskunnan ja maapallon yhteinen asia. Sodat, terroriteot, talouden epävakaus ja luonnonympäristön riisto aiheuttavat turvattomuutta. Suomessa emme ole turvassa, jos toivottomuus, levottomuus ja väkivalta vellovat Euroopassa, Lähi-idässä, Afrikassa tai missä tahansa yhteisellä maapallollamme. Oma turva ei kestä, jos se perustuu toisten turvattomuuteen.

Turvallisuus syntyy luottamuksesta, joka ulottuu uhkakuvien ja erottavien muurien yli. Turvallisuus kasvaa avoimuudesta, jonka raamatullinen nimi on vieraanvaraisuus. Se tarkoittaa suvaitsevaisuutta, kunnioitusta ja vastavuoroisuutta ihmisten välillä, yli rajojen: rikkaiden ja köyhien välillä, nuorten ja vanhojen kesken, eri kielten ja kulttuurien välillä, eri uskontojen kesken, yli pelkojen ja viholliskuvien. Sitä tarvitaan omassa lähiympäristössämme, kotimaassamme, koko ihmiskunnassa ja suhteessamme kaikkeen luotuun.

Luonnonvarat ovat ihmiskunnan yhteistä hyvää. Turvallisuuden vakavimmat uhkat liittyvät usein niiden omistukseen ja hyödyntämiseen. Monta sotaa on käyty vedestä ja muista luonnonvaroista. Veden ja muiden luonnonvarojen oikeudenmukainen jakaminen ja kestävä käyttö ovat ehdottomia edellytyksiä ihmiskunnan turvallisuudelle ja tulevaisuudelle. Meille puhdas vesi on luonnon lahja, jota emme aina osaa arvostaa.

Johanneksen evankeliumissa kerrotaan, kuinka Jeesus kuumana iltapäivän hetkenä istuutui kaivolle Samarian kaupungin laidalla. Yllättäen Jeesus pyysi samarialaista naista ammentamaan hänelle vettä. Juutalaisen miehen ja opettajan ei olisi pitänyt puhua vierasheimoisien ja vääräuskoisten kanssa, eikä varsinkaan juoda samasta vesiastiasta. Nainen ymmärsi, että tilanne oli mieletön ja mullistava, ja hän pyysikin Jeesukselta elämän vettä. Jeesus kertoi naiselle olevansa Messias, Vapahtaja. Evankeliumi tulee esiin veden äärellä, vieraanvaraisuuden kautta, kun ylitetään ihmisiä erottavat kuilut. Vesi on yhdistävä elämän perusaine ja uudistuvan elämän merkki.

Samana veden äärellä meidän on kohdattava toisemme tasaveroisina ihmiskunnan jäseninä. Meillä on eri lähtökohdat, eri taustat kulttuureissamme ja uskonnoissamme, mutta sama oikeus veteen ja ihmisarvoiseen elämään. Voimme löytää toisemme sisarina ja veljinä, joilla on annettavaa toisilleen ja vastaanotettavaa toisiltaan. Jaamme elämän vettä sekä tämänhetkistä että ikuista tarvetta varten. Ihmiskunnan yhteinen jano pakottaa meidät jakamaan vesilähteet oikeudenmukaisesti. Vieraanvaraisuus ja kunnioitus luovat välillemme todellista turvallisuutta.

Helsingissä 28.marraskuuta 2014
Tasavallan presidentti
Sauli Niinistö

Plakat om två ekumeniska böndagar år 2015

Trygghet är ett grundläggande mänskligt behov och vatten är en förutsättning för liv. I år handlar Ekumeniska böneveckans internationella tema om berättelsen om Jesus och den samariska kvinnan. Ekumeniska ansvarsveckan fäster i sin tur uppmärksamhet på rättvisa och migration.

Trygghet förutsätter respekt för människovärde och rättvisa. Trygghet skapas av mänskliga rättigheter, medborgarnas frihet och inbördes likvärdighet. Till tryggheten hör förutom rätten till mat, rent vatten och en hälsosam miljö också möjlighet att gå i skola, arbeta och koppla av. Trygghet är en gemensam angelägenhet för mänskligheten och jorden. Krig, terrorism, ekonomisk osäkerhet och exploateringen av naturen skapar otrygghet. Inte ens i Finland är vi trygga om hopplöshet, oroligheter och våld breder ut sig i Europa, Mellanöstern, Afrika eller någon annanstans på vår jord. Vår egen trygghet är inte hållbar om den grundar sig på andra människors otrygghet.

Trygghet skapas genom förtroende som bryter ner hotbilder och skiljemurar. Trygghet växer genom öppenhet, vars bibliska namn är gästfrihet. Gästfrihet innebär tolerans, respekt och dialog mellan människor och över gränser; mellan rika och fattiga, mellan unga och gamla, mellan språk och kulturer, mellan olika religioner, och den besestrar rädsla och fiendebilder. Vi behöver gästfrihet i vår närmiljö, i vårt land, bland alla människor och i relation till allt skapat.

Naturresurserna är mänsklighetens gemensamma goda. De största hoten mot tryggheten beror ofta på vem som äger och utnyttjar naturresurserna. Många krig har förts om vatten och andra naturresurser. En rättvis fördelning och ett hållbart utnyttjande av vatten och andra naturresurser är förutsättningar för vår trygghet och framtid. Vatten är naturens gåva till oss, en gåva vi inte alltid värdesätter.

I Johannes evangelium berättas om hur Jesus en het eftermiddagsstund satte sig vid en brunn utanför staden Samaria. Överraskande nog bad Jesus en samarisk kvinna att hämta vatten åt honom. En judisk man och lärare skulle inte tala med en kvinna från ett annat folk med annan tro, och särskilt inte dricka från samma vattenkärl. Kvinnan förstod att situationen var osannolik och omvälvande och hon bad Jesus om livets vatten. Jesus berättade för kvinnan att han var Messias, Frälsaren. Evangeliet uppenbarar sig vid vattnet, genom gästfriheten, när vi sträcker oss över människogjorda klyftor. Vattnet är ett grundelement som förenar allt liv och är ett tecken på nytt liv.

Invid samma vatten måste vi möta varandra som likvärdiga delar av samma mänsklighet. Vi har olika utgångspunkter, olika kulturell och religiös bakgrund, men vi har samma rätt till vatten och ett människovärdigt liv. Vi kan finna varandra som systrar och bröder när vi delar med oss till varandra och tar emot av varandra. Vi delar livets vatten både för dagens behov och för de eviga. Mänsklighetens gemensamma törst tvingar oss att dela vattenkällorna rättvist. Gästfrihet och respekt skapar verklig trygghet mellan oss.

Helsingfors 28 november 2014
Republikens president
Sauli Niinistö

Rukouspäivien raamatuntekstit 2015

Ensimmäinen rukouspäivä 18.1. *Kristittyjen ykseyden rukouspäivä*

1. Moos. 12:1–3

Herra sanoi Abramille: ”Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. Minä teen sinusta suuren kansan ja siunaan sinua, ja sinun nimesi on oleva suuri ja siinä on oleva siunaus. Minä siunaan niitä, jotka siunaavat sinua, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinun saamasi siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille.”

Gal. 3:26–29

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi. Ja jos te keran olette Kristuksen omia, te olette Abrahamin jälkeläisiä ja saatte periä sen, mikä hänelle oli luvattu.

Joh. 4:5–15

Matkallaan Jeesus tuli Sykar-nimiseen Samarian kaupunkiin. Sen lähellä oli maa-alue, jonka Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille, ja siellä oli Jaakobin kaivo. Matkasta uupuneena Jeesus istahti kaivolle. Oli keskipäivä, noin kuudes tunti.

Eräs samarialainen nainen tuli noutamaan vettä, ja Jeesus sanoi hänelle: ”Anna minun juoda astiastasi.” Opetuslapset olivat menneet kaupunkiin ostamaan ruokaa. Samarialaisnainen sanoi: ”Sinähän olet juutalainen, kuinka sinä pyydät juotavaa samarialaiselta naiselta?” Juutalaiset eivät näet ole missään tekemisissä samarialaisten kanssa.

Jeesus sanoi naiselle: ”Jos tietäisit, minkä lahjan Jumala on antanut, ja ymmärtäisit, kuka sinulta pyytää juotavaa, pyytäisit itse häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä.” Nainen sanoi: ”Herra, eihän sinulla edes ole astiaa, ja kaivo on syvä. Mistä sinä lähdevettä ottaisit? Et kai sinä ole suurempi kuin isämme Jaakob, jolta olemme saaneet tämän kaivon? Hän joi itse tämän kaivon vettä, ja sitä joivat hänen poikansa ja hänen karjansakin.” Jeesus vastasi hänelle: ”Joka juo tätä vettä, sen tulee uudelleen jano, mutta joka juo minun antamaani vettä, ei enää koskaan ole janoissaan. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä.” Nainen sanoi: ”Herra, anna minulle sitä vettä. Silloin minun ei enää tule jano eikä minun tarvitse käydä täällä veden haussa.”

Toinen rukouspäivä 24.10. *Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä*

3. Moos. 19:33–34

Kun maahanne tulee muukalaisia asumaan keskuudessanne, älkää sortako heitä. Kohdelkaa joukosanne asuvia siirtolaisia ikään kuin he olisivat heimolaisianne ja rakastakaa heitä kuin itseänne, sillä te olette itsekkin olleet muukalaisina Egyptissä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

Ap. t. 2:9–11

Meitä on täällä partilaisia, meedialaisia ja elamilaisia, meitä on Mesopotamiasta, Juudeasta ja Kappadokiasta, Pontoksesta ja Aasian maakunnasta, Frygiasta, Pamfyliasta, Egyptistä ja Libyasta Kyrenen seudulta, meitä on tullut Roomasta, toiset meistä ovat syntyperäisiä juutalaisia, toiset uskoomme kääntyneitä, meitä on kreetalaisia ja arabialaisia – ja me kaikki kuulemme heidän julistavan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja.

Luuk. 7:1–10

Kun Jeesus oli puhunut kaiken tämän heille kansan kuunnellessa, hän lähti Kapernaumiin. Erään sadanpäällikön palvelija oli kuolemansairaana. Sadanpäällikkö piti palvelijaa suuressa arvossa, ja kuuluttuaan Jeesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia pyytämään, että Jeesus tulisi ja pelastaisi palvelijan hengen. He tulivat Jeesuksen luo ja vetosivat häneen sanoen: ”Se mies ansaitsee apusi. Hän rakastaa meidän kansaamme, ja meidän synagogammekin on hänen rakennuttamansa.”

Jeesus lähti heidän mukaansa. Mutta kun hän jo oli lähellä taloa, sadanpäällikkö lähetti ystäviään tuomaan hänelle sanaa: ”Herra, älä vaivaa itseäsi. Minä en ole sen arvoinen, että tulisit kattoni alle. En pitänyt itseäni senkään arvoisena, että olisin tullut sinun luoksesi. Käske, niin palvelijani paranee. Minä tottelen itsekkin toisten käskyjä ja komennan omia sotilaitani. Kun sanon sotilaalle: ’Mene’, niin hän menee, tai toiselle: ’Tule’, niin hän tulee, tai palvelijalleni: ’Tee tämä’, niin hän tekee.” Jeesus hämmästyi näistä sanoista. Hän kääntyi perässään tulevan ihmisjoukon puoleen ja sanoi: ”Kuulkaa, mitä sanon: tällaista uskoa en ole tavannut edes Israelin kansan keskuudessa.” Kun Jeesusta vastaan lähetetyt miehet palasivat taloon, he tapasivat palvelijan terveenä.

Bibeltexter för böndagarna 2015

Första böndagen 18.1. Böndagen för kristen enhet

1 Mos 12:1–3

Herren sade till Abram: ”Lämna ditt land, din släkt och ditt hem, och gå till det land som jag skall visa dig. Jag skall göra dig till ett stort folk, jag skall välsigna dig och göra ditt namn så stort att det skall brukas när man välsignar. Jag skall välsigna dem som välsignar dig, och den som smädar dig skall jag förbanna. Och alla folk på jorden skall önska sig den välsignelse som du har fått.”

Gal 3:26–29

Alla är ni nämligen genom tron Guds söner, i Kristus Jesus. Är ni döpta in i Kristus har ni också iklätt er Kristus. Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus. Men om ni tillhör Kristus är ni också avkomlingar till Abraham och arvtagare enligt löftet.

Joh 4:5–15

Han måste ta vägen genom Samarien och kom där till en stad som hette Sykar, inte långt från den mark som Jakob gav sin son Josef. Där fanns Jakobs källa. Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner vid källan. Det var mitt på dagen.

En samarisk kvinna kom för att hämta vatten. Jesus sade till henne: ”Ge mig något att dricka.” Lärjungarna hade nämligen gått bort till staden för att köpa mat. Samariskan sade: ”Hur kan du, som är jude, be mig om vatten? Jag är ju en samarisk kvinna.” (Judarna vill inte ha något med samarierna att göra.)

Jesus svarade henne: ”Om du visste vad Gud har att ge och vem det är som säger till dig: Ge mig något att dricka, då skulle du ha bätt honom, och han skulle ha gett dig levande vatten.” Kvinnan sade: ”Herre, du har inget att hämta upp det med och brunnen är djup. Varifrån tar du då det levande vattnet? Skulle du vara större än vår fader Jakob som gav oss brunnen och själv drack ur den, liksom hans söner och hans boskap?” Jesus svarade: ”Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv.” Kvinnan sade till honom: ”Herre, ge mig det vattnet, så att jag aldrig blir törstig och behöver gå hit efter vatten.”

Andra böndagen 24.10. Böndag för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar

3 Mos 19:33–34

Om en invandrare slår sig ner i ert land, skall ni inte förtrycka honom. Invandraren som bor hos er skall ni behandla som en infödd. Du skall älska honom som dig själv, ni var ju själva invandrare i Egypten. Jag är Herren, er Gud.

Apg 2:9–11

Vi är parther, meder, elamiter, vi kommer från Mesopotamien, Judeen och Kappadokien, från Pontos och Asien, från Frygien och Pamfylien, från Egypten och trakten kring Kyrene i Libyen, vi har kommit hit från Rom, både judar och proselyter, vi är kretensare och araber – ändå hör vi dem tala på vårt eget språk om Guds stora gärningar.

Luk 7:1–10

Då han hade sagt allt som folket skulle höra gick han in i Kafarnaum. En officer där hade en tjänare som låg sjuk och var nära döden. Officeren satte stort värde på honom, och när han fick höra talas om Jesus skickade han några av judarnas äldste till honom för att be honom komma och rädda tjänaren till livet. De sökte upp Jesus och vädjade ivrigt till honom. ”Han är värd att du gör detta för honom”, sade de. ”Han är en vän av vårt folk och har själv låtit bygga synagogan åt oss.”

Jesus följde då med dem. Men när han var nästan framme vid huset skickade officeren några vänner och lät hälsa: ”Herre, gör dig inte besvär. Jag är inte värd att du går in under mitt tak, och därför vågade jag heller inte själv komma till dig. Men säg bara ett ord och lät pojken bli frisk. Jag är själv en som står under befäl, och jag har soldater under mig, och säger jag till den ene: Gå, så går han, och till den andre: Kom, så kommer han, och säger jag till min tjänare: Gör det här, så gör han det.” När Jesus hörde detta förvånade han sig över honom och vände sig om och sade till folket som följde med honom: ”Jag säger er, inte ens bland israeliter har jag funnit en så stark tro.” Och när de utskickade kom tillbaka till huset fann de tjänaren frisk igen.

Nelivärinen juliste ladattavissa netistä

www.ekumenia.fi

Affischen i fyrfärgstryck kan laddas från nätet

Julisteen voi tulostaa A3 tai A4 -kokoisena. Tiedoston voi toimittaa kopiolaitokseen ja teettää ison julisteen (esim. 50x70 cm). Myös pienikokoisiin ohjelmiin ja kutsuihin voi kuvan sijoittaa.

Julistetta voi käyttää sellaisenaan rukousviikon tilaisuuksissa ja ilmoittelussa.

Afficen kan skrivas ut i storlek A3 eller A4. Filen kan skickas till en kopieringsfirma som kan trycka upp en affisch (t.ex. i storlek 50x70). Det går också att göra mindre broschyrer och handaffischer.

Affischen kan användas som sådan vid böneveckans evenemang.

Design: *Liina Pajunen*

Aineiston voi myös tulostaa internetistä (www.ekumenia.fi). Se on vapaasti käytettävissä rukousviikolla ja muuna aikana.

Materialet kan även skrivas ut från internet (www.ekumenia.fi) Det kan fritt användas under böneveckan och på annan tid.